

Poslovanje DO Novoteks v prvem trimesečju 1984

V prvem trimesečju letošnjega leta je bilo v DO Novoteks povprečno zaposlenih 2667 delavcev, to je za 110 delavcev manj, kot predvideva gospodarski načrt, in za 94 delavcev več kot v enakem lanskem obdobju. Naredili smo 436.413 baznih kilogramov preje, 911.509 metrov tkanin in pletenin ter 389.470 kosov konfekcijskih izdelkov v naših konfekcijah in 156.670 konfekcijskih izdelkov pri kooperantih.

V tem obdobju smo prodali 592.192 metrov tkanin in pletenin na domačem trgu in 289.241 metrov tkanin na tuje trge. Konfekcijskih izdelkov smo prodali skupaj 588.944 kosov, od tega na domačem trgu 228.508 in na tujem 360.436 kosov.

S celotno prodajo tkanin, pletenin, konfekcijskih izdelkov in storitev smo v prvem trimesečju letošnjega leta dosegli naslednje finančne rezultate:

	I — III 1983	I — III 1984	ind. 84/83
celotni prihodek	942.631.561	1.607.616.196	171
dohodek	304.056.385	535.313.783	176
čisti dohodek	200.184.344	323.269.558	161
razdelitev čistega dohodka:			
— za osebne dohodke	122.911.714	197.498.573	161
— za skupno porabo	15.044.580	26.671.209	177
— za poslovni in rezervni sklad	62.008.803	99.099.776	160

Kakor je razvidno iz primerjave z enakim obdobjem leta 1983, smo v prvih treh mesecih leta 1984 zelo povečali celotni prihodek, dohodek in čisti dohodek, tudi sredstva za osebne dohodke, skupno porabo ter sredstva za poslovni in rezervni sklad so večja kot v prvih treh mesecih lanskega leta.

V primerjavi s finančnim planom pa je slika drugačna. Celotni prihodek je bil pod planom za 4%, dohodek je dosežen s 100%, čisti dohodek je pod planom za 5%, tudi

sredstva za osebne dohodke so dosežena s 95%. Skupni izvoz tkanin in konfekcijskih izdelkov je bil v prvem trimesečju dosežen v višini 251.690.482 din, kar je za 9% več, kot je predvideval plan, in 2% manj kot v enakem lanskem obdobju. Uvozili smo za 256.075.509 din, kar je za 1% več, kot predvideva plan. Podatki o uvozu in izvozu so preračunani na uraden (SIV) tečaj.

Osebnih dohodkov v prvem trimesečju pa so bili naslednji:

TOZD, DE	povprečje I — III 1983	povprečje I — III 1984	ind. 84/83
PREDILNICA METLIKA	12.131	18.324	151
Predilnica Novo mesto	12.893	17.641	137
priprava tkalnica	11.449	16.594	145
apretura	13.452	18.590	138
pletalnica	12.475	17.372	139
IVS	13.169	21.121	160
vodstvo tozda	16.495	23.788	144
TKANINA	16.006	26.125	163
KONFEKCIJA Novo m.	12.747	17.509	137
KONFEKCIJA Vinica	12.959	17.259	133
KONFEKCIJA Trebinje	10.210	17.134	168
TRGOVINA	11.413	21.500	188
DSSS	13.703	19.916	145
EDO NOVOTEKS	15.598	23.593	151
	12.576	19.366	154

Iz te tabele je razvidno, da so se osebni dohodki v primerjavi z enakim lanskim obdobjem

v DO Novoteks povečali za 54%.

TOZD TKANINA

V tozdu Tkanina je bilo v prvem trimesečju povprečno zaposlenih 895 delavcev, kar je za 1% manj kot v enakem lanskem obdobju in 5% manj, kot predvideva plan. Proizvodne plane so dosegle ali presegle vse delovne enote, razen predilnice v Novem mestu, ki plana ni dosegla. Tudi produktivnost je v letošnjih prvih treh mesecih večja v primerjavi z lanskim trimesečjem v vseh delovnih enotah, razen v pripravi. Zaradi čim boljšega doseganja proizvodnih planov je bilo v tozdu opravljenih 17.008 nadur, kar je za 6% več kot v enakem lanskem obdobju, celotni plan nadur pa je dosežen z 29%. Vsi bolezenski izostanki so se povečali za 3%, najbolj so se povečale boleznine do 30 dni, in sicer za 21%, boleznine nad 30 dni so ostale na enakem nivoju kot v prvih treh mesecih leta 1984, zmanjšal pa se je porodniški dopust, in sicer za 25%.

Količinska prodaja je bila v primerjavi s planom dosežena z 98%, v primerjavi z enakim lanskim obdobjem pa je bilo prodano za 13 manj blaga. Zaloge gotovih tkanin in pletenin so 3. marca 1984 znašale 443.244,30 metra. Izvoz je bil realiziran v višini 113.876.779 din (po SIV tečaju). Celoten izvoz je bil realiziran na konvertibilnem področju.

Delavci tozda Tkanina so v prvih treh mesecih ustvarili 617.885.704 din celotnega prihodka, kar je za 55% več kot v enakem lanskem obdobju, plan je bil presežen za 7%. Dohodek je bil 200.088.204 din, kar je za 75% več kot v obdobju januar — marec 1983 in za 8%

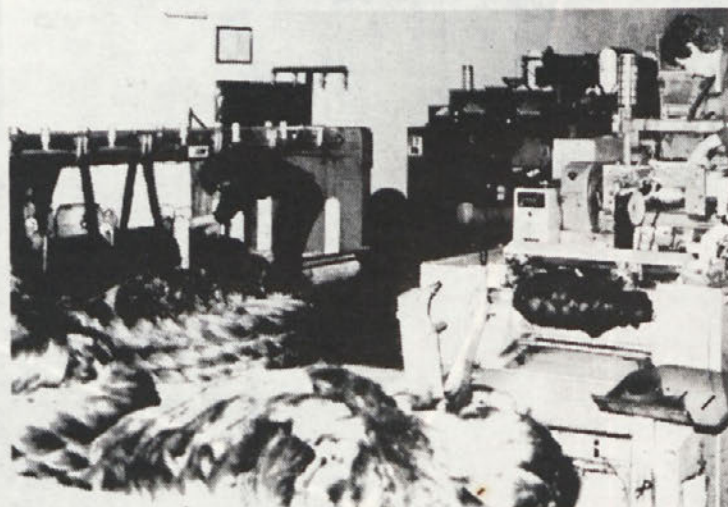
več od plana. Čisti dohodek je znašal 84.317.881 din, kar je za 24% več kot v enakem lanskem obdobju in za 2% manj, kot je predvideval plan.

TOZD PREDILNICA METLIKA

V metliški predilnici je bilo v letošnjih prvih treh mesecih povprečno zaposlenih 324 delavcev, kar je za 3% manj kot predvideva plan in za 1% manj kot v enakem lanskem obdobju. Proizvedli so 320.826,60 kilograma barvne preje, kar je za 1% več od planiranega in 11% več kot v enakem lanskem obdobju. Produktivnost, merjena v predenih na efektivne mere, je v primerjavi z enakim lanskim obdobjem večja za 12%, merjena v baznih kg na efektivno uro je večja za 13%, merjenja z efektivnim kg na efektivno uro pa za 7% večja. Nadur so v prvih treh mesecih naredili 935, kar je za 22% manj kot v enakem lanskem obdobju, letni plan pa je dosežen za 19%.

Bolezenski izostanki so se v skupnem povečali za 4%, najbolj so se povečale boleznine nad 30 dni, in sicer za 36%, boleznine do 30 dni so večje za 7%, porodniški dopust pa se je zmanjšal za 60%.

Delavci v tozdu Predilnica Metlika so v prvih treh mesecih letošnjega leta ustvarili za 281.858.643 din celotnega prihodka, kar je za 73% več kot v enakem lanskem obdobju, plan pa ni dosežen za 1%. Dohodek je bil 41.552.971 din ali za 32% več kot lani in za 1% več kot je predvideval plan. Čisti dohodek je dosežen z 29.215.488 din, kar je za 30% več kot v enakem lanskem obdobju in za 2% manj, kot predvideva plan.

TOZD KONFEKCIJA I NOVO MESTO

V novomeški konfekciji je bilo povprečno število zaposlenih delavcev 250, to je za 1% manj, kot predvideva plan, in za 2% več kot v enakem lanskem obdobju. V tem času so naredili 4.729.032 izdelavnih minut, kar je za 5% nad planom, v primerjavi z enakim lanskim obdobjem pa je narejenih za 5% manj izdelavnih minut. Produktivnost, merjena s kosi na učinkovito uro, je v primerjavi z enakim lanskim obdobjem manjša za 15%, merjena s kosi na zaposlenega je manjša za 18%, merjena z izdelavnimi minutami na učinkovito uro je za 3% manjša.

V prvem trimesečju so v tozdu naredili tudi 6.930 nadur, kar je za 30% več kot v enakem lanskem obdobju, plan nadur je dosežen s 53%. Bolezenski izostanki so v primerjavi z enakim lanskim obdobjem višji za 2%. Najbolj so se povečale boleznine nad 30 dni, in sicer za 22%, boleznine do 30 dni so manjše za 7%, porodniški dopust pa je manjši za 3%.

V prvem kvartalu so prodali 286.618 kosov konfekcijskih izdelkov, od tega so 100.176 kosov izvozili. Z izvozom so ustvarili 37.473.429 din (po SIV tečaju). Celotni prihodek so realizirali v višini 208.914.146 din, kar je za 82% več kot v enakem lanskem obdobju in 22% manj, kot predvideva plan. Dohodek 74.051.376 din je v primerjavi z enakim lanskim obdobjem višji za 71 v primerjavi s planom pa je manjši za 24%.

Čisti dohodek je znašal 40.634.189 din, kar je za 75% več kot lani in za 35% manj, kot predvideva plan za prvi kvartal.

TOZD KONFEKCIJA II VINICA

Tozd Konfekcija Vinica je v prvih treh mesecih letošnjega leta zaposlovala 241 delavcev, kar je za 2% manj od plana in za 3% več kot v enakem lanskem obdobju. Proizvedli so 4.676.090 izdelavnih minut, kar je za 7% nad planom, tudi v primerjavi z enakim lanskim obdobjem so naredili za 7% več izdelavnih minut. Produktivnost, merjena z izdelavnimi minutami na učinkovito uro, je v primerjavi z enakim lanskim obdobjem večja za 13% merjena s kosi na učinkovito uro je manjša za 4%, merjena s kosi na zaposlenega pa manjša za 12%.

V prvih treh mesecih so naredili 1.464 nadur, celotni plan nadur pa so dosegli s 15%. Bolezenski izostanki so v primerjavi z enakim lanskim obdobjem višji za 24%. Najbolj se je povečal porodniški dopust, in sicer za 37%, boleznine do 30 dni za 28%, boleznine do 30 dni pa so se zmanjšale za 17%.

V prvem trimesečju so prodali 65.191 kosov konfekcijskih izdelkov, od tega so 23.156 kosov izvozili. Z izvozom so iztržili 8.239.923 din (po SIV tečaju).

Celotni prihodek je bil realiziran v višini 206.587.338 din, kar je za 105% več kot v enakem lanskem obdobju, plan je dosežen s 86%. Dohodek

52.906.977 din je v primerjavi z obdobjem januar — marec 1983 večji za 88%, plan ni dosežen za 24%, čisti dohodek 37.627.548 din je v primerjavi z enakim lanskim obdobjem višji za 105%, v primerjavi s planom pa ni dosežen za 36%.

TOZD KONFEKCIJA III TREBINJE

V prvih treh mesecih je bilo v Trebinju povprečno zaposlenih 539 delavcev, to je za 6% manj, kot predvideva plan, in 11% več kot v enakem lanskem obdobju. Naredili so 12.205.753 izdelavnih minut in s tem plan presegli za 11% ter za 39% naredili več kot v enakem lanskem obdobju. Produktivnost, merjena s kosi na učinkovito uro, je v primerjavi z enakim lanskim obdobjem višja za 10% merjena s kosi na zaposlenega za 25% višja, merjena z izdelavnimi minutami na učinkovito uro pa za 11% višja. Bolezenski izostanki so v skupnem seštevku manjši za 6%. Najbolj so se zmanjšale bolniške do 30 dni, in sicer za 14%, bolniške nad 30 dni so manjše za 8%, medtem ko se je porodniški dopust povečal za 7%.

Tozd je prodal 237.135 kosov konfekcijskih izdelkov, od tega na domači trg 31 kosov, ostalo je izvozilo. Za izvožene kose so iztržili 70.638.780 din (po SIV tečaju).

Delavci v Trebinju so v prvih treh mesecih letošnjega leta ustvarili 111.491.297 din celotnega prihodka, kar je za 122% več kot v enakem lanskem obdobju, plan je bil presežen za 25%, dohodek je bil 96.078.075 din, kar je za 124% več kot lani in 42% več, kot je bil zastavljen s planom. Čisti dohodek 86.620.020 din je za 127% višji kot v enakem lanskem obdobju in za 47% vi-

šji, kot je bil zastavljen s planom.

TOZD TRGOVINA

V tozdu Trgovina je bilo v letošnjih prvih treh mesecih povprečno zaposlenih 119 delavcev, to je za 1% več, kot je predvideval plan, in 37% več kot v enakem lanskem obdobju. V tem času so zaposleni opravili 1009 nadur, kar je 5 nadur več kot v enakem lanskem obdobju, plan za celo leto 1984 pa je dosežen s 33%. Bolezenski izostanki so se povečali za 35%. Najbolj se je povečal porodniški dopust, in sicer za 167%, boleznine nad 30 dni so se zmanjšale za 28%.

V prvih treh mesecih so naredili za 98.106.517 din celotnega prihodka, kar je za 67% več kot v enakem lanskem obdobju, plan pa so presegli za 8%. Dohodek 21.335.763 din je za 70% višji kot v lanskem letu, plan dohodka je presežen za 22%. Čisti dohodek 11.201.288 din je v primerjavi z enakim lanskim obdobjem višji za 40%, v primerjavi s planom pa je višji za 12%.

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

V prvem trimesečju letošnjega leta je bilo povprečno zaposlenih 299 delavcev, to je za 4% manj, kot predvideva plan, in za 3% več kot v enakem lanskem obdobju. V tem času je bilo opravljenih 2.555 nadur, kar je za 51% več kot v enakem lanskem obdobju, celotni plan nadur pa je bil realiziran s 36%. V skupnem so se bolezenski izostanki zmanjšali, in sicer za 2%. V primerjavi z enakim lanskim obdobjem se je povečal samo porodniški dopust, in sicer za 32%, boleznine do 30 dni so manjše za 27%.

Celotni prihodek delovne skupnosti skupnih služb je bil 82.972.551 din, kar je za 51% več kot v enakem lanskem obdobju in 2% več, kot je bilo planirano. Dohodek 39.200.416 din je v primerjavi z letom poprej večji za 52%, v primerjavi s planom pa manjši za 3%. Čisti dohodek 33.643.144 din je v primerjavi z letom poprej večji za 52%, v primerjavi s planom pa za 2% manjši.

Plansko analitska služba

NOVI ČLANI ORGANOV UPRAVLJANJA

Na volitvah, ki so bile izvedene marca, smo izvolili nove člane samoupravnih organov delovne organizacije, temeljnih organizacij in DSSS.

V samoupravne organe so bili izvoljeni:

DELAVSKI SVET DELOVNE ORGANIZACIJE:

iz tozda Predilnica Metlika:

Vlasta Rus, Anton Gregorič, Jože Milavec II in Šemca Ramič,

iz tozda Tkanina:

Anton Kalerle, Vinko Hribar, Franc Pavlin, Bojan Florjančič, Vida Zupančič, Ivan Jakše, Ana Luzar, Janez Jerman, Ivan Pate, Nada Đurič, Herman Koprivnik in Katica Zuanovič,

iz tozda Konfekcija I Novo mesto:

Pavla Drenik, Martin Radež in Brane Derganc,

iz tozda Konfekcija II Vinica:

Janko Balkovec, Jože Starešinič in Silva Tomec,

iz tozda Konfekcija III Trebinje:

Jasna Pivodič, Miralema Borozan, Dobrila Simovič, Radojka Dursun in Draga Ninkovič,

iz tozda Trgovina:

Brane Bec in Gojko Stanič,

iz delovne skupnosti skupnih služb:

Marija Aš, Slavka Čeh in Miha Legan.

DELAVSKI SVET TOZDA PREDILNICA METLIKA:

Zvonkovič Josip, Kukman Ivan II, Vlašič Rudolf, Milavec Jože II, Jože Cajnar Ruža Lukunič, Janez Gregorič, Urška Nemanjič, Alojzij Gregorič, Anica Muc, Jože Bajuk, Anton Ivec, Daniel Starec, Nada

Kočevar in Mirko Stopar. Predsednik DS je Mirko Stopar.

DELAVSKI SVET TOZDA TKANINA:

Vilko Zupančič, Anton Janč, Andreja Starčič, Vida Šenica, Marija Brezovar, Marija Matoh, Ludva Novak, Marjeta Turk, Anica Pintar, Milan Radovanovič, Pavla Slak, Jožica Hočevar, Jožica Kavšek, Nevenka Korasa, Drago Žučak, Janez Potočar, Franc Krakar, Joži Kovačič, Dani Pirnar, Slavka Marolt, Fani Kukman, Franc Kastelic, Gusta Stipič, Peter Bukovec, Pavla Zajc, Vojko Stopar, Franc Majcen, Ivan Špringer, Jože Jerman, Jože Muhič in Vera Hočevar. Predsednik delavskega sveta je Franc Kastelic, njegov namestnik pa Ivan Šringer.

DELAVSKI SVET TOZDA KONFEKCIJA I:

Ludvik Grivec, Milka Šircelj, Ivanka Miklič, Draga Rapuš, Angelca Štrbenc, Olga Bukovinski, Franc Bartolj, Marija Bregar, Joži Sever, Ljuba Adamič, Marija Lukšič, Ana Strel, Lidija Murgelj, Nevenka Davidovič, Slavko Barčič, Marija Drašler in Jože Klobučar. Predsednik delavskega sveta je Jože Klobučar, njegov namestnik pa Angelca Štrbenc.

DELAVSKI SVET TOZDA KONFEKCIJA II:

Miroslav Čemas, Marija Keser, Milica Čepuran, Fanika Papa, Martina Šuklje, Ivanka Flajnik, Stanislav Pavlakovič, Čedo

(Nadaljevanje na 4. strani)

(Nadaljevanje s 3. strani)

Rajšič, Marica Persič, Pavla Radojčić, Pavla Stegne, Branko Flajnik, Branko Papa, Anica Grdun in Ivan Keser. Predsednik delavskega sveta je Stanislav Pavlakovič, njegov namestnik pa Anica Grdun.

DELAVSKE SVET TOZDA KONFEKCIJA III:

Jovanka Kojović, Milka Šegrt, Zora Delmo, Stana Bjelica, Nada Brkić, Zdravka Ružić, Mirsada Džubur, Milica Pejović, Borika Čečur, Lenka Mičeta, Danica Vučinić, Nada Krstović, Jela Pejović, Mičun Šarunc, Slavko Petković, Jasna Pivodić, Miralema Borozan, Dobrila Simović, Radojka Dürsun in Draga Ninković.

DELAVSKE SVET TOZDA TRGOVINA:

Mojca Peroci, Marjan Pirc, Tončka Barbič, Vilko Kambič, Slavica Radojčić, Muhamed Aljović, Dobriša Mojstorič, Mirko Cvetković in Jagoda Petković. Predsednik delavskega sveta je Marjan Pirc, njegov namestnik pa Tončka Barbič.

DELAVSKE SVET DELOVNE SKUPNOSTI SKUPNIH SLUŽB:

Darja Novinec, Anica Bartolj, Slava Božič, Vili Sitar, Andreja Srebrnjak, Slava Bartelj, Marjana Gorše, Janez Turk, Cirila Kušer, Silva Kostrevec, Anton Bojanc, Slavko Dravinec, Hinko Šintler, Metka Seliškar in Valentin Levstik. Predsednik delavskega sveta je Hinko Šintler, njegov namestnik pa Metka Seliškar.

KOMISIJA ZA SAMOUPRAVNO DELAVSKO KONTROLO DELOVNE ORGANIZACIJE:

Jože Vraničar iz tozda Predilnica Metlika, Ivan Hrastar iz tozda Tkanina, Ludvik Mežan iz tozda Konfekcija I, Jože Adlešič iz tozda Konfekcija II Vinica, Milorad Ninković iz tozda Konfekcija III Trebinje, Jelka Kastelic iz tozda Trgovina in Jože Auersperger iz DSSS.

KOMISIJA ZA SAMOUPRAVNO DELAVSKO KONTROLO TOZDA PREDILNICA METLIKA:

Anton Panjan, Jože Vraničar, Slavko Pereško, Biserka Skok in Josip Sudac.

KOMISIJA ZA SAMOUPRAVNO DELAVSKO KONTROLO TOZDA TKANINA:

Franc Brezovar, Marinka Dvornik, Anica Sluga, Stane Jarc in Drago Novak.

KOMISIJA ZA SAMOUPRAVNO DELAVSKO KONTROLO TOZDA KONFEKCIJA I:

Ana Jerič, Jože Rozman, Katica Vukmanovič, Zdenka Pužina in Janja Rezelj.

KOMISIJA ZA SAMOUPRAVNO DELAVSKO KONTROLO TOZDA KONFEKCIJA II:

Jože Adlešič, Zdravko Gračan, Anica Peršič, Jože Starešinič in Marica Mravincec.

KOMISIJA ZA SAMOUPRAVNO DELAVSKO KONTROLO TOZDA KONFEKCIJA III:

Savo Novčič, Draga Ninković, Branka Kolak, Munira Nikontović in Jovanka Spaič.

KOMISIJA ZA SAMOUPRAVNO DELAVSKO KONTROLO DSSS

Štefka Bele, Danica Hrastar, Marjan Erpe, Jože Krakar in Stane Avsec.

SKUPNA DISCIPLINSKA KOMISIJA NA SEDEŽU DELOVNE ORGANIZACIJE:

Ludvik Grivec iz tozda Konfekcija I (predsednik), Ivan Kocjančič iz tozda Tkanina (namestnik predsednika), člani: Ivanka Jeglič, Slobodan Maksimovič in Marija Obradović iz tozda Trgovina, Antonija Kokalj in Jože Vrščaj iz tozda Konfekcija I, Bojan Luzar in Gojko Vezmar iz tozda Tkanina, Martin Aš, Srečko Lamut in Jožica Peterlin iz DSSS, zunanji člani disciplinske komisije pa Igor Vizjak iz Novolesa, Marjan Hren iz IMV in Nego Ilić iz Šolskega centra za gostinstvo in turizem.

DISCIPLINSKA KOMISIJA TOZDA PREDILNICA METLIKA:

Anton Panjan, Anton Štefanič, Štefka Orlič (člani), predsednik komisije je Graša Mijo, namestnik predsednika Ivan Novosel, zunanja člana pa Ljudmila Cindrič in Velimir Jezerinac.

DISCIPLINSKA KOMISIJA TOZDA KONFEKCIJA II:

Anica Balkovec, Stane Štefanič, Jože Juršinič, Katica Starešinič (člani), predsednik komisije je Viljenka Špehar, zunanja člana pa Vlado Grdun in Ivica Rajlgelj.

DISCIPLINSKA KOMISIJA TOZDA KONFEKCIJA III:

Kimeta Demirovič, Danica Krunič, Husna Bajrić, Sadika Kapić, Hasreta Bogovič, zunanji člani pa so Pero Perkušič, Nebojša Gobovič in Radmila Čihorič.

Na prvih, konstitutivnih sejah so delavski sveti temeljnih organizacij in DSSS imenovali člane v komisije delavskega sveta, in to:

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA TOZDA PREDILNICA METLIKA:

Stane Jelenčič, Jože Šuštar, Rudolf Vlašič, Martina Stazinski in Anton Panjan.

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA TOZDA TKANINA:

Drago Novak, Marija Gliha, Marija Cvetković, Milan Jakše in Bojan Luzar. Predsednik komisije je Drago Novak.

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA TOZDA KONFEKCIJA I:

Joži Kump, Vesna Panijan, Jelka Krivec, Marija Božič in Pavla Drenik. Predsednik komisije je Pavla Drenik.

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA TOZDA KONFEKCIJA II:

Ivanka Moravec, Jože Starešinič, Branko Papa, Marija Kobe in Anica Balkovec. Predsednik komisije je Ivanka Moravec.

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA TOZDA TRGOVINA:

Mojca Peroci, Džemal Murga in Marjana Pečnik.

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA DSSS:

Jožica Šutar, Neva Kovačič, Agata Dular, Vanda Erpe in Bogo Kocjančič. Predsednik komisije je Agata Dular.

IZVRŠNI ODBOR DELAVSKEGA SVETA TOZDA PREDILNICA METLIKA:

Jože Milavec II, Katica Radenovič, Anton Ivec, Jože Matjašič in Rudolf Vlašič.

IZVRŠNI ODBOR DELAVSKEGA SVETA TOZDA TKANINA:

Mirt Kos, Martina Kroni, Ludvik Lužar, Ivanka Sančanin, Anka Turk, Joži Zupančič in Mirjana Žitek. Predsednik izvršnega odbora je Mirt Kos.

IZVRŠNI ODBOR DELAVSKEGA SVETA TOZDA KONFEKCIJA II VINICA:

Ivan Keser, Čedo Rajšič, Branko Papa, Fanika Papa, Stanislav Pavlakovič, Miroslav Čemas in Anica Grdun. Predsednik izvršnega odbora je Ivan Keser.

IZVRŠNI ODBOR DELAVSKEGA SVETA TOZDA KONFEKCIJA I:

Joži Sever, Slavica Vesel-Šenica, Rudi Gazvoda, Jože Mitag, Dani Fink, Janja Rezelj in Darinka Kulovec.

IZVRŠNI ODBOR DELAVSKEGA SVETA TOZDA TRGOVINA:

Rozi Slak, Marija Piletič, Jože Nastav, Anka Pešikan in Bratislav Milenkovič.

IZVRŠNI ODBOR DELAVSKEGA SVETA DSSS:

Marija Travižan, Janez Gliha, Majda Špoljar, Irena Šepetavc, Poldka Tomazin, Ida Škerlj in Stane Vidmar. Predsednik izvršnega odbora je Marija Travižan.

SKUPNA STANOVANJSKA KOMISIJA NA SEDEŽU DO:

Janez Bele in Matija Kramar iz tozda Tkanina, Franc Murgelj in Darinka Udovč iz Konfekcija I, Ivanka Jeglič in Karel Florjančič iz tozda Trgovina, Marjana Žibert in Malči Pelko iz DSSS.

KOMISIJE ZA NABAVO IN ODPIS OSNOVNIH SREDSTEV PO TOZDIH IN DSSS:

TOZD PREDILNICA METLIKA:

Ivan Kukman, Anton Gregorčič in Jože Šuštar.

TOZD TKANINA:

Jože Staniša, Rudi Zupan in Ludvik Lužar.

TOZD KONFEKCIJA I NOVO MESTO:

Anton Klemenčič, Milan Močnik, Ludvik Mežan.

TOZD KONFEKCIJA II VINICA:

Janko Balkovec, Ivan Vranič in Marija Štefanič.

TOZD TRGOVINA:

Brane Bec, Darinka Gliha in Mija Štamfelj.

DSSS

Slavka Bruner, Marjeta Lucič in Tončka Kovačič.

STANOVANJSKA KOMISIJA TOZDA PREDILNICA METLIKA:

Ivan Novosel, Janez Gregorič, Henrik Sušan, Anica Leskošek in Dragica Bratina.

STANOVANJSKA KOMISIJA TOZDA KONFEKCIJA II VINICA:

Jože Starešinič, Franc Moravec in Marica Sudac.

KOMISIJA ZA NORME TOZDA KONFEKCIJA I:

Joži Petan, Alojz Gorenc, Jelka Krivec, Ana Pucelj in Pavla Drenik.

KOMISIJA ZA NORME TOZDA KONFEKCIJA II:

Viljenka Špehar, Mariča Špehar, Čedo Rajšič, Nedeljko Žučak in Marija Kobe.

KOMISIJA ZA REKLAMACIJE TOZDA TKANINA:

Riko Resnik, Mirjana Bavčar, Bojan Čeh, Ratimir Pešič in vodja enote, katere probleme se obravnava.

ANICA

Sindikata si je v programu dela za leto 1984 zadal za nalogo organiziranje javnih razprav, v katerih naj bi delavci izrazili svoje interese in težnje pa tudi oblikovali skupna stališča do vseh ključnih vprašanj, sodelovali pri izdelavi meril in določanju politike za pridobivanje in razporejanje dohodka, več pozornosti pa bo potrebno posvetiti kadrovanju.

Spremljati bo potrebno delo delegatov, saj vidimo, da so povratne informacije zelo slabe ali pa jih sploh ni. Prav tako bo potrebno sodelovati z ostalimi OO ZS v DO, kajti velikokrat se dogaja, da določene akcije niso dobro organizirane oziroma se pojavljajo tozdravske težnje. Izboljšati bomo morali tudi pogoje za delo, o tem razmišljamo že več let, vendar brez uspeha. Za boljše delo v OO ZS tozda Konfekcija I Novo mesto bo skrbel IO (11 članov) sindikalnih skupin:

1. Jože Mišmaš,
2. Alojz Gorenc,
3. Darinka Udovč
4. Rezi Župan
5. Sonja Milag
6. Jožica Mohar I
7. Anica Jarc
8. Jelica Spasovski
9. Josip Dobninič
10. Joži Petan,
11. Greta Fink

Delo mladinske organizacije v tozdu je zamrlo, vendar pa smo za to krivi vsi, ker nismo mladino, ko smo videli, da ne dela, prebudili in aktivirali. Zato sta si sindikat in ZK zadala nalogo, da zadolžita člani OO ZSM, ki bodo izpeljali volilno-programsko konferenco.

Člani OO ZK so si zadali tele naloge za čas od 1984 do 1986:

- boriti se proti vsem oblikam neopravičene splošne porabe,
- zmanjšati režijo, kjer je to možno,
- izboljšati proizvodnjo,
- izboriti večji ugled v organizaciji, kot ga imamo,
- boriti se proti raznim neutemeljenim izjavam,
- zmanjšati vse oblike porabe (reprezentanca, potovanja),
- zasledovati štipendijsko politiko,
- dviganje izobrazbe,
- biti bolj aktivni kot do sedaj,

— stremeti za pravilno vrednotenje OD in dela,

— preprečevati razne negativne pojave, kot so nacionalizem, šovinizem,

— na nivoju DO Novoteks je potrebna večja povezava članov ZK, kot je bila do sedaj,

— kadrovanje mladih v ZK,

— z delom dokazati pripadnost članstvu ZK,

— izpolnjevati vse naloge, ki nam jih nalaga OK ZK Novo mesto.

Za izpeljavo vseh nalog, ki so si jih zadali člani ZK, bo skrbel sekretariat v sestavi: Jože Mitag, Zdenko Židanik, Brane Derganc, Mitra Petkovič in Borjana Jenkovič.

JELICA SPASOVSKI

Poročilo predsanacijskega odbora

PREGLED IZVRŠEVANJA UKREPOV PREDSANACIJSKEGA ODBORA ZA ODPRAVO MOTENJ V METRAŽNEM DELU PROIZVODNJE

Izvrševanje sprejetih ukrepov je naslednje:

1. Takojšnji — trenutni ukrepi

a) Čimprej doseči v proizvodnji planske količine ter primerno kvaliteto proizvodnje z boljšo organizacijo in predvsem z motiviranjem organizatorjev proizvodnje.

Z gotovostjo lahko trdimo, da so rezultati pod to točko uspešno doseženi. Plani količinske proizvodnje so namreč v zadnjih mesecih doseženi in preseženi, kvaliteta proizvodnje je primerna (ni pa še dovolj dobra), najvažnejše pa je to, da se je asortiman proizvodnje skoraj v celoti približal naročilom prodaje.

b) Čimprej rešiti najbolj kritične kadrovske probleme.

Nekaj strokovnih delavcev je bilo zaradi potrebe razporejenih na druga dela in naloge. Nismo pa uspeli pridobiti dovolj strojnih ključavničarjev za vzdrževanje pa tudi ne ljudi za triizmensko delo. Na tem področju mora kadrovska služba še nadalje vlagati vse napore.

2. Kratkoročni ukrepi v letu 1984

a) Doseči, da bo kvaliteta proizvodnje stalna.

Kvaliteta proizvedenih tkanin in pletenin se je v zadnjih mesecih izboljšala, v marcu je bilo II. kakovosti in ostankov do 3 m dolžine proizvedenih 3,68%, kratkih kosov od 3 do 9 m dolžine pa 2,36%. V aprilu pa je bilo II. kakovosti in ostankov do 3 m dolžine 3,20%, kratkih kosov pa 2,40%.

Da je kvaliteta proizvedenih tkanin in pletenin boljša, je prispevalo kvalitetnejše delo v celotni proizvodnji. Odločilni prispevek pa je vsekakor kvalitetnejše delo (spoštovanje tehnoloških postopkov) v barvarni in v predilnicah. Še nadalje pa je potrebno vztrajati, da se bodo tehnološki postopki v proizvodnji pravilno izvajali ter da bo vzdrževanje strojev čim boljše, tako da se bo kvaliteta proizvodnje še izboljšala in da bo stalna.

b) Odstraniti najbolj pereče probleme v tehnološkem procesu.

Lahko rečemo, da smo zadovoljivo odstranjevali tiste probleme v tehnološkem procesu, za katere smo dobili potrebne materiale (rezervne dele) in imeli kapacitete v strokovnih kadrih, predvsem z večjim angažiranjem IVS, delavnice v tozdu Predilnica Metlika in strokovnega tehnološkega kadra.

Konec maja bomo dobili stroj za valjanje in pranje tkanin, tako da bo proizvodnja tkanin, katere se morajo po tem postopku obdelovati, tekla nemoteno. V aprilu in maju imamo premajhne kapacitete valjanja, zato so zastoji pri proizvodnji tovrstnih tkanin, kar se odraža tudi pri doseganju količinske proizvodnje v oplementilnici. V končni fazi je tudi ureditev strojnega parka za pripravo materiala (česanca) za barvanje pa tudi prva faza raztezanja v Predilnici Metlika. Sklenjeno je tudi, da se en strižni stroj preuredi, glede na rezultate le-tega se bo odločilo za ostala dva stroja. V naslednjem mesecu bodo v delovno organizacijo prispeli še ostali najnujnejši rezervni deli za stroje. Da bi se čim prej odstranilo večji del pomanjkljivosti, so nekatera dela prevzele tudi druge organizacije.

c) Preveriti in, če je potrebno, precizirati tehnološke postopke.

Ves čas delovanja predsanacijskega odbora se je intenzivno delalo v barvarni na preverjanju in preciziranju tehnologije. Rezultati kažejo, da smo na pravi poti (v predilnicah je viden napredek s strani predelave materiala).

V apreturi se je za dosežanje spomladansko kot tudi za jesensko kolekcijo artiklov preverilo in preciziralo tehnološke postopke.

d) Napraviti program rekonstrukcij obstoječe tehnologije.

Posnetek stanja obstoječe tehnologije je narejen in to glede na programsko usmeritev metražne proizvodnje, da bi v nekaj letih prešli na letno proizvodnjo naslednjih tkanin:

1. blizu 1.800.000 m tkanin iz česanih prej PE/volna in 100% volne,

2. blizu 1.000.000 m tkanin, izdelanih iz preje:

a) od PES, cela, bombaža,

b) od PES, lana, svile, volne (in drugih surovin),

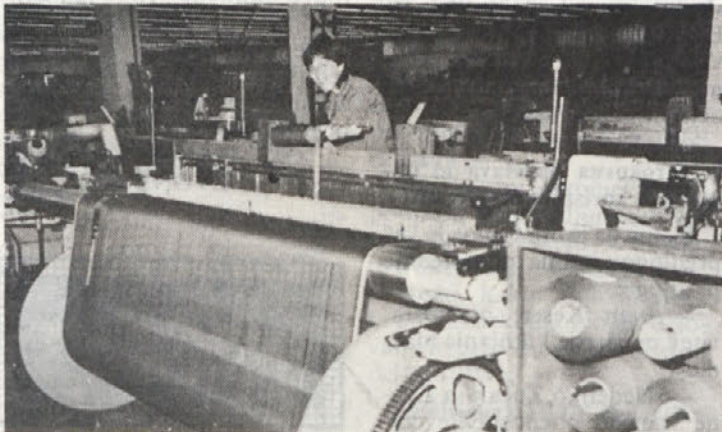
3. blizu 350.000 m tkanin, izdelanih iz mikane preje.

Čim prej je potrebno izdelati program rekonstrukcij obstoječe tehnologije, s tem da bi čim več potrebne preje izdelovali v delovni organizaciji.

e) Dopolniti sistem nagrajevanja tako, da bo dobro opravljeno delo bolje nagrajeno kot slabo opravljeno delo.

Ob usklajevanju naših samoupravnih aktov z zakonskimi

(Nadaljevanje na 6. strani)

(Nadaljevanje s 5. strani)

določili za to področje se pripravljajo dopolnitev sistema nagrajevanja po delu (učinkovitost, za kvaliteto dela, za maksimalno izrabljeni delovni čas, za večizmensko delo, uvedba razponov).

3. Dolgoročni ukrepi, s katerimi je potrebno takoj začeti z največjo intenziteto

a) Iskati nove programe proizvodnje.

Poročilo o uvajanju računalniške spremljave proizvodnje tkanin

	plan	stanje	predvideno
1. spremljava	29.9.1983	izvedeno	1.5. dalje
2. obračun naročil, kapacitetno in materialno	29.9.1983	izvedeno od	1.5. dalje
3. materialna spremljava	1.1.1984		četrti kvartal

1. Spremljava proizvodnje ni stekla po predvidenem programu, ker kolekcija ni bila šifrirana s strani desinaturne in ker niso bili dokončani vsi spremljajoči programi izpisov, programi vračanja kosov, spreminjanje desenov (barvanje) in spremljava izhodne kvalitete gotovih tkanin, kar je bila dolžna narediti služba AOP. S 1. majem pa je program spremljave proizvodnje stekel.

2. Obračun naročil (kapacitetno in materialno) je končno pripravljen in se lahko uporablja.

Inventivna dejavnost v naši DO

Komisija za inventivno dejavnost je v svojem mandatnem obdobju delovala v dveh smereh in sicer:

1. Spodbujanje inventivne dejavnosti

DS temeljnih organizacij in CDS je predlagal, da se uvede ob nadomestilih za uporabo koristnega predloga, tehnične izboljšave ali izuma še enkratna nagrada za vsak prek komisije ugotovljen koristen predlog v višini, ki jo z letnim planom določi DS tozda in CDS. Delavski sveti so predlog sprejeli in določili višino enkratne nagrade: za leto 1982/83 500 din, za leto 1983/84 pa 1000 din. Nadalje je komisija imenovala še pomožne komisije za inovacije po tozdih, v tozdu Tkanina pa po DE. Na pobudo komisije

Odbor smatra, da se je premalo konkretnega naredilo na programih neoblačilnega tekstila in da se mora delo na tem področju pospešiti.

b) Politika kadrovanja.

Predsanacijski odbor ugotavlja, da so odgovori in razprave, ki so bili na kolegiju in operativnem štabu, usmerjeni v reševanje kadrovske politike.

Kadrovska služba mora kadrovsko politiko dolgoročno opredeliti, nenehno delati za reševanje le-te.

3. Materialna spremljava še ni pripravljena niti s strani proizvodnje (urejenost skladišč — medfaznih) niti s strani službe AOP. Priznati pa moramo, da na tem področju s strani proizvodnje nismo insistirali, ker moramo pred tem urediti skladiščenje enojne in dvojne preje, kar pa zahteva večja materialna sredstva.

4. Potrebno je večje prizadevanje službe AOP in tudi drugih spremljajočih služb, če hočemo, da bodo vsi predvideni programi realizirani in uporabljeni.

F. K.

so prenešene pristojnosti za podelitev nagrade in določitev višine nagrade iz CDS na DS tozdov, CDS pa si je pridržal pravico podeljevati posebno priznanje posameznim delavcem za uspešno inovatorsko delo.

Nadalje je komisija poskušala s strokovnimi delavci DO pripraviti razpise za reševanje posebno pereče problematike, vendar na tem področju ni bila uspešna.

2. Strokovna obdelava in obravnavanje koristnih predlogov

Komisija je obravnavala več predlogov in bila za naslednje predloge:

— Ivan Keser: poenostavitev operacije luknjanje hlačnic,

— Nedeljko Zučak in Zvonke Stanišič: poenostavitev za-

likavanja hlačnih žepov,

— Gojko Cukut: koristen predlog za prihranek osnovnega materiala pri izdelavi hlač,

— Ivan Kocjančič: naprava za spenjanje kart,

— Anton Kostrevc: priprava za izdelavo votkovne zausstavke in izdelava čolnične zavore,

— Ivan Jakše: lepljenje tkalskih grebenov in regalov za tkalske grebene,

— Milan Močnik: poenostavitev poentiranja,

— Vlado Dular: raztezalni glavniki na sušilnem stroju — poenostavitev čiščenja, sušilno termofiksirni stroj (usposobitev dela z drugim motorjem), dograditev sesalne črpalke na ATI sušilnem stroju, struženje likalnega valja doma, poenostavitev tesnenja likalnega valja, vgraditev filtra na sušilni stroj, izdelava mokrofiksnega stroja, kjer so sodelovali še Ivan Springer, Slavko Dravinec, Ciril Pirc in strokovni delavci elektro delavnice,

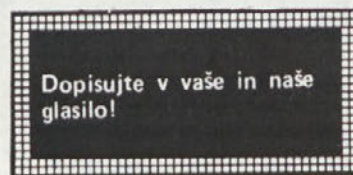
— Milan Majcen: merjenje pletenin na stroju za odpiranje,

— Peter Bukovec: zamenjava plastičnih obročkov s kovinskimi na predsukalnih cevkah, izdelava vodilnih valjčkov na predsukalnih strojih, izdelava sklopke za pogon galete, zamenjava plastičnih podložk za PS, zamenjava objemnih obročkov za PS — vretena, izdelava napenjalec na predsukanju, koriščenje odpadnega voskina, zamenjava kovinskih puš s plastičnimi, predelava vreten na autoconerju

— Bojan Florjančič: zamenjava ležajev na PS vretenih, izdelava držala vretena na dosukanju.

V obdelavi pa so še predlogi iz tozda Predilnica Metlika. Za vse zgoraj omenjene koristne predloge je komisija (in DS temeljnih organizacij) odobrila izplačilo v skupnem znesku 21.506 din. S tem smatramo, da smo kot komisija v mandatnem obdobju zadovoljivo opravili svojo nalogo. Vsekakor pa mislimo, da se da na tem področju še veliko narediti, tako na področju vzdrževanja kakor tudi na področju tehnologije.

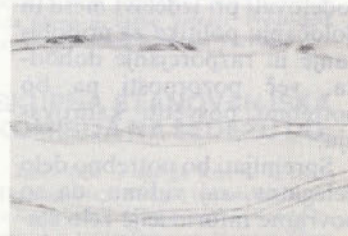
Predsednik komisije
ZVONE BAVČAR

ZANIMIVOSTI

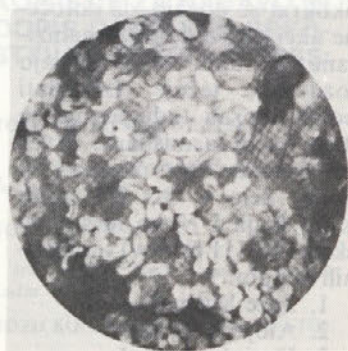
Kako izgledajo celulozna vlakna v vzdolžnem in prečnem prerezu

Bombaž:

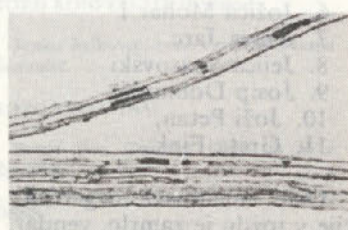

vzdolžni prerez

prečni prerez

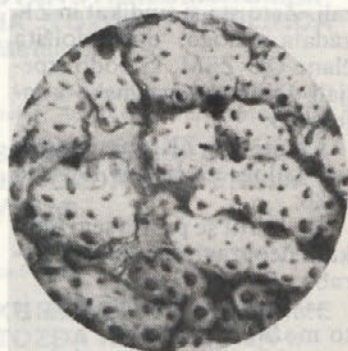

Juta:

vzdolžni prerez

prečni prerez

Viskoza:

vzdolžni prerez

Delovanje DITT Dolenjske v mandatnem obdobju 1982-1984

V prostorih hotela Metropol je bil 5. maja občni zbor DITT Dolenjske, katerega člani so tekstilni inženirji in tehnik iz Novoteksa in Laboda.

Na občnem zboru smo razpravljali o dosedanjem delu, o smernicah za bodoče delo in izvolili novo vodstvo. Za predsednika je izvoljen Jože Miklič, inž. za tajnika Anica Resnik in za blagajnika Anica Zupan.

V obdobju od 1982 do 1984 je DITT Dolenjske delovalo predvsem na področju izobraževanja, kar nam potrjujejo številna predavanja in ekskurzije, ki so bile izvedene v okviru celotne organizacije DITT, kakor tudi tista predavanja, ki so bila izključno stvar dogovora ene DO ali tozdov (npr. predenje — Metlika, tkanje idr.). Ob organiziranju predavanj smo pripravili tudi srečanja vseh naših članov. Aktivnost predavanj se je povečala po ITMI 83, ker smo poskušali vse novosti, ki so bile prikazane, prenesti in predstaviti vseni članom.

Organizirana predavanja v Novoteksu so bila:

- „Varstvo okolja, odpadne vode in vpliv čistoče na kvaliteto“, ki so ga pripravili zdravnica Gazvodova, tovariša Berlan in Resnik,

- „Operativni načrt ukrepov in aktivnosti za boljše poslovanje v zaostrenih pogojih za gospodarjenje“, ki ga je podal direktor Novoteksa, tov. Pavlin,

- v letih 1982, 1983 in 1984 smo organizirali prikaz in razgovor na temo „Metražna in konfekcijska kolekcija s problematiko izdelave“, ki so ga vodili tovariši Kovačič, Bavčar in Petrič,

- 8. marca 1983 smo organizirali malo proslavo za članice društva s predavanjem na temo „Aktualna vprašanja poslovanja v DO Novoteks“, ki ga je podal direktor Novoteksa, tov. Pavlin, podobno predavanje je bilo 8. marca 1984,

- organizirali smo srečanje s člani DO Labod s predstavitvijo DO Novoteks, ki jo je predstavil tov. Bavčar, in s temo „Novosti v tekstilni industriji s poudarkom na opremi za konfekcijsko industrijo“, kar sta podala tovariša Kurpes in Petrič,

- „Analizo razvojnih možnosti občine Novo mesto do

leta 2000“ je podal Marjan Ravbar,

- v predilnici Metlika je bilo srečanje s temo „Novosti v tehnologiji predenja (SIROSPUN postopek, PARAFIL postopek, SELEFTWIST postopek in vozlanje s spliceri — brez vozalov, postopek predenja mikanke in mikanke po DREF postopku)“ so podali tovariši iz Novoteksa: Bavčar, Miklič, Jelenčič, Pavlin in iz Tekstilane tov. Štefančič, na srečanju so poleg članov našega društva prisostvovali tudi gostje predilnic iz Krapine, Zaboka, Karlovca in Kočevja, ki so sodelovali tudi v razpravi o posameznih postopkih predenja,

- predavanja na temo „Večfazno in triaksialno tkanje“ prof. dr. Danila Jakšiča in „Primerjava brezčolničnih tkalskih strojev SULZER in STB“, ki jih je imel Matija Kramar,

- predavanje „Poslovni, proizvodni informacijski proces, demonstracija s podatki pretoka informacij na računalniku“ je imel tov. Urek.

Ob predavanjih smo imeli tudi ekskurzije v tovarnah:

- IBI Kranj in DO Gorenjska oblačila v Kranju,

- DO Varteks v Varaždinu in izlet v Budimpešto,

- DO Labod, kjer nas je sprejel direktor M. Bratož, ki je podal tudi prikaz poslovanja in razvoja DO kakor tudi dohodkovne odnose znotraj DO in sistem nagrajevanja delavcev,

- v marcu 1983 je bila v Novoteksu organizirana skupna seja ZITT Slovenije in ZITT Hrvaške z referatom in razpravo na temo: „Modernizacija, produktivnost, izvoz“, ki jo je podal Črne Zvone,

- udeležili smo se simpozija o novostih v tekstilni tehnologiji v Ljubljani,

- ob 30-letnici ZITT Slovenije v Mariboru smo organizirali obisk večjega števila naših članov, podan je bil referat „Izvoz tekstilne industrije in možnosti uporabe blagovnih kreditov za izvozno proizvodnjo“,

- udeležili smo se tudi zimskih športnih iger tekstilcev.

V tem obdobju so naši člani, strokovni delavci Novoteksa, obiskali več delovnih organizacij z enako oziroma podobno proizvodnjo in poslovno problematiko. Obiski so bili

organizirani s ciljem reševanja posameznih tehnoloških problemov in zaradi medsebojnega sodelovanja. V tem času so bili naši člani aktivni tudi na področju izvajanja gospodarske stabilizacije pri vsakodnevnom delu in kot delegati v samoupravnih organih, organizacijah, družbenopolitičnih skupnostih, kakor tudi pri uvajanju nove tehnologije, varčevanju energije in repromateriala. Na ta način prihaja tudi do afirmacije znanja. Na področju večjega izkoriščanja domačih surovin in s tem tudi večjega uveljavljanja strokovnega dela pa čaka naše člane še težka naloga, ki mora imeti za vse tehnike in inženirje pa tudi za naše društvo prednostni pomen.

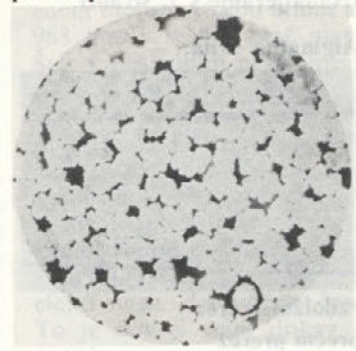
V glavnem lahko rečemo, da smo, razen na področju inventivne dejavnosti, izvrševali zastavljene naloge. Kljub temu da se nahajamo v času, ko je potrebno prihraniti na področju surovin kot tudi rezervnih delov, ko ni deviz za nove stroje in se zaradi tega predvsem na področju vzdrževanja pa tudi na drugih področjih razvija inventivna dejavnost, ta ne najde pravega mesta v naših delovnih organizacijah. V Novoteksu pa se je v zadnjem času tudi na tem področju premaknilo na bolje, saj je več naših delavcev dobilo za svoje inovacijsko delo tudi materialno priznanje. V to dejavnost bo potrebno vložiti še večje napore in vztrajati, da končno tudi inovacijska dejavnost najde pravo mesto v delu naših članov, v delu društva in v delovni organizaciji.

Kljub vsemu pa lahko rečemo, da nismo dosegli zadovoljive povezave društva z delovno organizacijo, oz. večina članov ni dovolj seznanjena z zastavljenimi nalogami posameznega tozda na področju razvoja in uvajanja novih programov, kjer bi lahko veliko naredili. Društvo je premalo vključeno v razvojne naloge naše regije na področju tekstilne industrije in njene afirmacije. Ko ocenjujemo naše delo, lahko ugotovimo, da smo dosegli dobre rezultate pri izpolnjevanju našega programa dela.

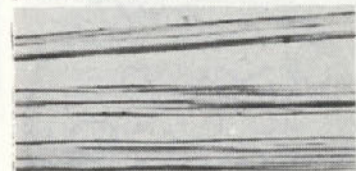
Za izkazano razumevanje in podporo se zahvaljujem direktorju Novoteksa, tov. Pavlinu, in direktorju Laboda, tov. Bratožu, kakor tudi ostalim, ki so kakorkoli s svojim delovanjem pripomogli k boljšemu delu društva.

Predsednik DITT Dolenjske
MIRJANA BAVČAR, dipl. inž.

prečni prerez

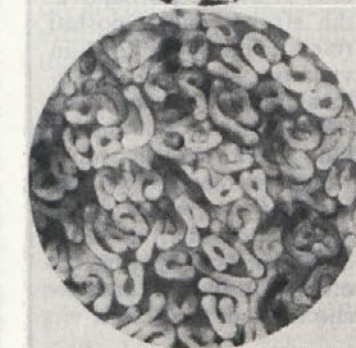
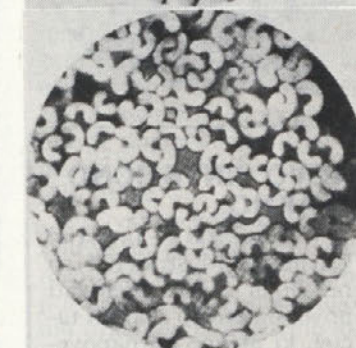
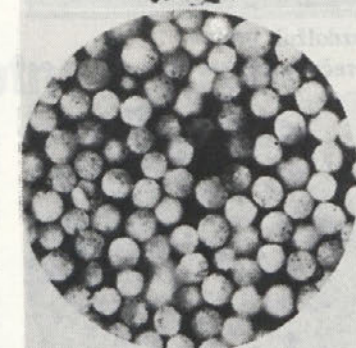
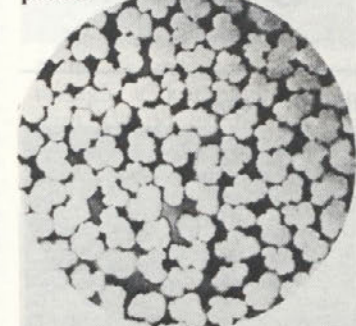

Acetatno vlakno:

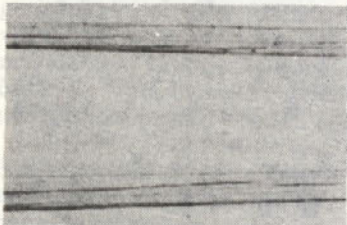
vzdolžni prerez

različni tipi acetata — prečni prerez

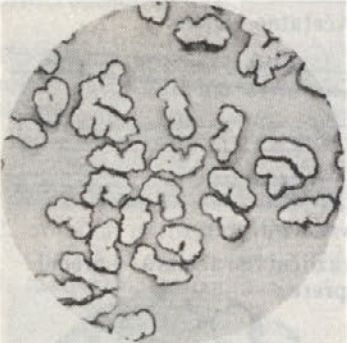

(Nadaljevanje na 8. strani)

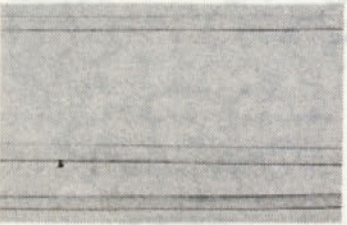
Alginatna svila:

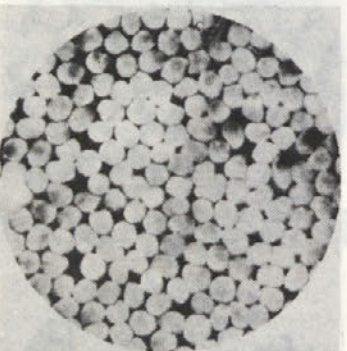
vzdolžni prerez
prečni prerez

Bakrov rejon:

vzdolžni prerez
prečni prerez

NOVO SINTETIČNO VLAKNO

V britanski Imperial Chemical Industrie (ICI) so razvili in začeli izdelovati novo sintetično vlakno tacetel, ki utegne po napovedih strokovnjakov postati resen tekmeč poliesterskim vlaknom, zlasti pa še najlonskim. Novo vlakno je na otip podobno bombažnemu, je elastično in trdno. Ker so tkanine novega vlakna bolj zračne, so jih že začeli uporabljati za izdelavo ženskega perila, za otroško in športno konfekcijo in za dežne plašče.

Rekreacija v TO Konfekcija I.

PRIČELI SMO Z REKREACIJO MED DELOM V TOZDU KONFEKCIJA I NOVO MESTO

Kakšen vpliv ima rekreacija na produktivnost dela? To ni novo vprašanje. Anton Ber je opravil raziskavo v tekstilni industriji svile „Sonja Marinkovič“ v Novem Sadu, kjer so rezultati pokazali, da se je produktivnost povečala povprečno za 4,7, čeprav so delavke delale dnevno po 30 minut manj. Razen vpliva programiranega počitka na fiziološke funkcije, zdravje in nesreče pri delu je še vrsta raziskovalcev ugotovila, da rekreacija zboljšuje medsebojne odnose v delovni skupini.

Na podlagi teh ugotovitev smo se dogovorili, da bomo z aktivnim počitkom pričeli v tozdu Konfekcija I Novo mesto. S pomočjo dr. Tatjane Gazvoda smo pripravili razgibalne vaje za sedeče delo. Tako smo 9. aprila 1984 napravili prvi poizkus z aktivnim počitkom — rekreacijo med delom. Ker je začetek dobro uspel, smo pričeli s predpisanimi razgibalnimi vajami vsak dan ob 12. uri po 5 minut. Na obliko in vsebino aktivnega počitka vpliva cela vrsta dejavnikov, predvsem pa:

- vrsta in stopnja utrujenosti,
- časovno obdobje udejstvovanja,
- zanimanje posameznika in DO.

Da bi dosegli rezultate, ki so bili prikazani v raziskavah, bi bilo potrebno aktivni počitek uvesti še ob prihodu na delo in v 30-minutnem odmoru.

Aktivni počitek bomo predvidoma izvajali še v šivalnici tozda Tkanina in v tozdu Konfekcija II na Vinici.

MIHA LEGAN

NEKAJ MNENJ O REKREACIJI

GRETA FINK
strojna šivilja (stara 43 let)
21 let delovne dobe

„Mislim, da je uvedba telovadbe med delovnim časom izredno koristna poteza. Sodelavke in tudi sama sem sprejela telovadbo z dobro voljo, saj nam ob stalnem sedenju za strojem hrbtenica in noge kar otrdijo.

Po telovadbi pa se počutim bolje, utrujenost izgine in zato tudi lažje nadaljujem z delom.“

MARIJA DRAŠLER
likalka (38 let)
22 let delovne dobe

„Telovadba za nas ne pride toliko v poštev, ker imamo pretežno stoječe delo. Telovadnim sicer vseeno, čeprav že pri samem delu dosti telovadim. Res je, da pri sami telovadbi razgibamo določene dele telesa, ki jih sicer ne, vendar pa se mi zdi, da je namenjena bolj strojnim šiviljam, kot pa nam, ki imamo stoječe delo.“

ANA JERIČ
Strojna šivilja (35 let)
19 let delovne dobe

„Zaradi monotonega dela in nenehne prisiljene drže za

šivalnim strojem sem že večkrat razmišljala o uvedbi telovadbe med delovnim časom. Zato sem uvedbo telovadbe z navdušenjem sprejela, ravno tako pa tudi moje ožje sodelavke.

Mnenja smo, da je prav, da se razgibamo, saj imamo že vse več ali manj probleme s hrbtenico. Dodala bi še to, da bi lahko več vaj posvetili razgibanju hrbtenice in nog, ker so med delom najbolj negibne in v prisiljeni drži.“

ANGELCA KANČEK
strojna šivilja (26 let)
10 let delovne dobe

„Ob samem začetku so bila različna mnenja in reakcije. Naketerim se je zdelo smešno, drugim koristno ipd. Čez čas pa smo telovadbo vsi sprejeli, saj se po njej bolje počutimo in lažje delamo. Mislim, da bi telovadbo uvedli dvakrat dnevno, ker bi na ta način preprečili težave s hrbtenico in nogami. Na drugi strani pa bi bila, zaradi boljšega počutja, tudi produktivnost višja.“

MAJDA PAVLIC
strojna šivilja (30 let)
12 let delovne dobe

„Lahko povem, da se mi je na začetku zdelo res smešno, ko pa smo začeli s telovadbo, sem spoznala, da smo že dosti zamudili, ker nismo telovadbe imeli že prej. Po več letih sedenja za šivalnim strojem ni nič čudnega, da začutiš bolečine v križu. Zato mislim, da se pri delu ne bo nič poznalo, če bi bilo več telovadbe ali da bi bila bolj pogosto. Sicer pa, če bo ostalo tako kot je, bo čisto v redu.“

ZLATA POGLAJEN
strojna šivilja (29 let)
12 let delovne dobe

„Zaradi sedenja za strojem in monotoni gibov se mi zdi telovadba zelo koristna. Vaje niso težke, počutje pa je bistveno bolje. Če so telovadbo uvedli pri nas v Konfekciji, bi jo morali tudi v drugih obratih, kjer je sedeče delo. Sedaj se nam dekleta iz šivalnice smejejo, češ da smo podobne otrokom v šoli ipd. Nič čudnega, da vsak dan tudi po radiu opozarjajo na potrebnost telovadbe. Mislim, da bi bilo potrebno osvestiti ljudi, da bi več pazili na svoje zdravje.“

MARINKA TURK
strojna šivilja (25 let)
10 let delovne dobe

„Že sedem let imam težave s hrbtenico. Sedaj, ko smo uvedli to telovadbo, pa se

počutim dosti bolje. Na začetku je bilo malo hecno, sedaj pa je vsem všeč. Sedaj brez problemov po večurnem sedenju lahko vstanem, prej pa sem se komaj zravnila. Glede pripomb bi omenila le to, da bi lahko bilo več počepov, drugače pa je dovolj telovadbe za enkrat na dan."

MILENA JUDNIČ
strojna šivilja (35 let)
15 let delovne dobe

„Od začetka je bilo res bolj težko, sedaj pa smo se že kar navadile na telovadbo, saj že vnaprej vemo, katera vaja sledi predhodni. Po opravljenih vajah se počutim bolj lahko in sproščeno. Uvedba telovadbe je res pametna stvar. Mislim, da bi lahko bila telovadba dvakrat na dan ali pa da bi teh 5 minut podaljšali. Opozorila bi na to, da bi bilo potrebno več vaj za razgibavanje hrbtenice in tek na mestu, da razgibamo tudi noge. Vaje pa naj bi bile tudi bolj pestre in prirejene za naše specifične potrebe.“

MIJO KURPES, inž., direktor
tozda Konfekcija I Novo mesto

„Konfekarjem je dobro znana monotonost, ki se pojavlja pri vsaki fazi dela. Vemo, kako izgleda sedem ur in pol v prisiljeni držji, pa naj bo to v dobrih ali pa slabih delovnih razmerah. Na podlagi takih in tudi drugih dejstev smo že pred leti začeli resno in aktivno razmišljati o gimnastiki med delovnim časom. Vendar dokler ni bila zgrajena nova menza, je bilo zaradi izgube časa, ki so ga delavke izgubile pri čakanju v vrstah za topli obrok oz. malico, potrebno razmišljati o boljši racionalizaciji. Tako smo prišli na idejo, da od velikega odmora oz. malice odvezemo 5 minut, kar pomeni, da ima prva skupina malica od 8. do 8.25. in druga skupina od 8.10 do 8.35., in uvedli mali odmor, ki traja 10 minut v času od 10.30 do 10.40. V času malega odmora imajo delavke možnost dobiti čaj zastoj, ostale napitke (kavo, sokove...) pa za denarne bone. Zanimivo je to, da smo že pred uvedbo malega odmora ugotavljali, da je polovica delavk za pitje časa, polovica pa za kavo. Sedaj pa se je razmerje spremenilo: 1/3 jih še pije kavo, ostali pa so se odločili za bolj zdravo pijačo, čaj ali kako drugo osvežilno pijačo. Ob 12. uri je določen čas za telovadbo, ki traja 5 minut. Začetek in konec odmorov in telovadbe označuje signalna

naprava. Izven tega časa pa ni dovoljeno zapuščenje delovnega mesta, razen v primeru bio-fizioloških potreb.

Z razgovori in zbiranjem mnenj smo skušali delavke že pred uvedbo telovadbe nekako pripraviti. Znano namreč je, da delavke glede na okolje, mentaliteto in družbeno klimo same nenadne spremembe ne bi sprejele resno.

S strokovnimi sodelavci iz medicine dela, predvsem pa z dr. Tatjano Gazvoda in tov. Leganom, smo izdelali program izvajanja telovadbe v taki obliki, kot ga sedaj upora-

bljamo. Moram poudariti, da je bila pri uvedbi telovadbe presenetljiva disciplina. To si lahko razlagamo tudi s potrebo, ki so jo delavke čutile, saj po desetih letih dela za šivalnim strojem delavke v večini primerov čutijo bolečine v predelu hrbtenice in v nogah. Zato smo že na samem začetku zahtevali strogo disciplino in red, ki je bil pogoj za uspešno izvedbo takega ukrepa.

Izračuni kažejo, da smo z uvedbo 10 minutnega malega odmora, gledano skozi produktivnost, izgubili 2100 minut neto efektivnega delovne-

ga časa na dan, kar pomeni v enem mesecu 46.200 minut ali 983 kosov sešitih hlač manj. Šele v naslednjih nekaj mesecih smo pričakovali večjo storilnost. Lahko pa povem, da že sedaj, ko od 16. aprila 1984 strokovno spremljamo produktivnost prek dnevne dokumentacije, ni bilo nobenega izpada pri proizvodnji, kljub že zgoraj omenjeni izgubi neto efektivnega delovnega časa. To je dovolj velik dokaz in potrditev za pravilno racionalizacijo delovnega časa ter odmorov in telovadbe. Če ob tem upoštevamo še občutno boljše medsebojne odnose, je cilj dosežen. Tudi sama reakcija delavcev in odnosa do nove razporeditve odmorov in telovadbe je bila nad vsemi pričakovanji, saj praktično nismo imeli nikakršnih problemov.

Na podlagi rezultatov in uspeha, ki smo ga na ta način dosegli v konfekciji predlagam, da po ostalih delovnih enotah v tozdih začnejo čim prej resno razmišljati o reševanju tovrstnih problemov, kljub začetnim odporom, ki se skoraj vedno pojavljajo ob uvajanju določene novitete."

F. B.

Kako zmanjšati porabo toplotne energije

To so vprašanja, ki jih slišimo vsak dan. Preskrba, poraba in varčevanje energije so vse bolj aktualne teme našega časa. Delež energije v porabljenih sredstvih v tekstilni panogi je že tako visok, da je potrebno ne samo razmišljati, ampak dejansko realizirati vsako možnost racionalizacije energije.

Cena primarne energije je v hitrem vzponu in njen delež v končni ceni izdelkov se neprest povečuje. Poleg visoke cene nas pesti tudi pomanjkanje zadostnih količin primarnih energij. Varčevanje pri porabi energije je zato nujnost, ki je bila doslej vedno preveč zanemarjena. Novoteks v Novem mestu ne spada med velike porabnike energije, vendar smo v letu 1983 porabili za ogrevanje in proizvodnjo tehnološke pare 3250 ton srednjega kurilnega olja in 28533 litrov bencina, 102741 litrov plinskega olja D1 za prevoze. Za potrebe tehnologije smo porabili 1,163.000 m³ vode, 7800 l/minuto komprimiranega zraka in 11,200.000 kWh električne energije. V investicijsko vzdrževalni službi smo že pred leti izdelali predlog ukrepov za racionalnejšo porabo energije, kateri se v glavnem nanašajo na izkoriščanje odpadne toplote.

Prvo, kar smo obdelali, je bil kondenzatni sistem, naš cilj

pa je, da zberemo in vrnemo v kotlovnico čim večjo količino kondenzata. Inštalacija kondenzatnega omrežja je draga in zahteva mnogo dela in časa. Prirejena mora biti najnovejšemu stanju opreme v proizvodnji in energetskega oddelku, treba jo je tudi stalno dopolnjevati glede na spremembe v tehnologiji.

V načelu se sestoji tako omrežje iz sektorskih vej, ki zbirajo uporaben kondenzat od strojev, te veje pa lahko vodimo prek toplotnega izmenjevalca, kateri ogreva sanitarno vodo, nato pa usmerimo kondenzat v glavni zbiralnik kotlovnice, kjer ga po ustreznih obdelavi vračamo v parne kotle.

Z energetskega stališča je zanimiva tudi hladilna voda, z njo lahko privarčujemo precej toplote in stroškov. Današnje stanje toplotne tehnike omogoča, da vrnemo v delovni proces 10—40% porabljene toplotne energije, pri tem pa

ustrezno dvignemo kapaciteto določenega stroja.

V naši delovni organizaciji pride v poštev že temu ustrezno urejen tlačni sušilec, ki proizvaja na vsakih 100 kg posušene preje do 1200 litrov tople vode, segrete na 70 do 90 C, in vsi HT barvni aparati z manjšimi predelavami. Zadnje čase je postala zanimiva uporaba toplote iz odpadnega zraka, ustrezne naprave izdeluje že domača industrija, slaba lastnost je to, da so naprave zelo drage.

Pri varčevalnih ukrepih je zelo važno pravilno delovanje regulirnih naprav v toplotnih postajah, vzdrževanje zapornih organov, kondenznih loncev in vzdrževanje izolacije na vseh razdelicah, parovodih in toplovodih.

Veliki prihranki se lahko dosežejo z dobro organizirano proizvodnjo, s tem da obratujejo energetske kapacitete le takrat, kadar je to ekonomsko upravičeno. Pri nabavi novih strojev je potrebno posvečati posebno pozornost porabi energije z ozirom na proizvodno

(Nadaljevanje na 10. strani)

ZANIMIVOSTI

OBETAVNA NAPOVED

Ameriško ministrstvo za kmetijstvo je aprila objavilo oceno o pridelku bombaža v sezoni 1984/85. Po njej naj bi v svetu pridelali skupno 72,76 milijona bal (15,84 milijona ton) bombaža, dobrih 5 milijonov bal (bala je 217,72 kilograma) več kot v sezoni 1983/84. Precej večji kot lani naj bi bil pridelek bombaža predvsem v ZDA (ki naj bi nekoliko presegel normalno raven pridelka iz leta 1982/1983), znatneje pa naj bi se povečal tudi v Turčiji, Egiptu, Pakistanu in Braziliji, nekaj skromnejša kot je bila v sezoni 1983/1984 pa naj bi bila letina na Kitajskem in v ZSSR. Za kupce bombaža pa je prav gotovo presenetljiva vest, da se je po dolgih letih spet pojavila na svetovnem trgu bombaža kot ponudnik Kitajska, ki je letos februarja ponudila predvsem azijskim kupcem 100.000 ton bombaža (doslej ga je kupovala predvsem v ZDA in Pakistanu tudi do 3 milijone bal na leto). S svojo ponudbo utegne po ocenah strokovnjakov prispevati k bolj umirjenemu gibanju cen bombaža na svetovnem trgu.

VEČ AVSTRALSKE VOLNE

Po napovedanih avstralskih strokovnjakov bodo na zelenem kontinentu prihodnjo sezono nastregli 710 milijonov kilogramov neoprane volne (v minuli sezoni so jo 685 milijonov kilogramov), količina strižene volne naj bi se povečala od 630 na 655 milijonov kilogramov. Ocenjujejo, da bodo na dražbah v sezoni 1984/85 dosegli na kilogram neoprane volne ceno 500 centov, za kilogram prane strižene volne pa 510 centov (letos so zanj dosegli povprečno ceno 486 centov za kilogram). Napovedujejo tudi precejšnje povečanje izvoza volne: letos so je prodali (ali je še bodo) 610 milijonov kilogramov, v sezoni 1984/85 pa je bodo že 722 milijonov kilogramov.

(Nadaljevanje z 9. strani)

zmogljivost stroja, izkoristek mora biti čim večji. V tem smislu je od prodajalca potrebno zahtevati določene garancije.

Za racionalno uporabo vseh vrst energije je potrebno brezhibno delovanje in kvalitetno vzdrževanje proizvodnih in razvodnih energetskih naprav in vseh porabnikov energije. Za nadzor in vzdrževanje proizvodnih in razvodnih naprav v DO skrbi IVS, za pravilno delovanje porabnikov energije pa so odgovorni uporabniki. Le-ti so dolžni vsako

okvaro ali pomanjkljivost takoj javiti za to določeni službi ter zahtevati popravila.

Na ravni DO naj se izvede široka propagandna akcija, ki bo vzbujala zavest po potrebi stalnega varčevanja z energijo. Izvajajo naj se ustrezne pobude za inventivno dejavnost ter racionalizacije, pri proizvodnji in porabi energije. Za uspešno izvajanje predlaganih ukrepov je potrebno tesno sodelovanje strokovnih služb tozdom, zlasti pa zavestno sodelovanje in vključevanje vseh članov DO.

Vodja invest. vzdržev. službe
FRANC BERLAN

Nekaj o notranjih požarih

Potek gorenja v notranjih prostorih se odvija v drugačnih pogojih kot pri zunanjih požarih. Gašenje je uspešnejše, ker je požar zaprt v notranje prostore, je pa lahko v nekaterih primerih nevarnejši od zunanjega požara. Pri notranjih požarih je predvsem treba ugotoviti leglo požara, kaj gori, v kateri smeri se požar širi in katere nevarnosti lahko nastanejo med samim gašenjem. Kje je leglo, požara lahko nakazujejo razni znaki, predvsem dim, velikost in barva plamena, vpliv toplote na razne kovinske predmete, prasketanje in sprememba barv posameznih predmetov, na katere je vplivala vročina oziroma plamen.

Medtem ko plamen neposredno nakazuje žarišče požara, tega dim vedno ne na-

kazuje. Dim se lahko razprostire na večje daljave in zato ne more biti vedno merilo, kje je požar nastal. V notranjem prostoru se dim razprostira po celem prostoru in je že zaradi tega težko takoj v začetku najti leglo požara.

Kadar ni mogoče izslediti legla požara po dimu, se je treba poslužiti drugega načina, t. j. tipanje predmetov, z električno svetilko in s prisluškovanjem prasketanja plamena. Zajezitev požara se praviloma začne s skrajnega roba. Preprečiti je treba, da se požar ne razširi v sosednje, v gornje in spodnje prostore.

Posebne okoliščine pa lahko narekujejo spremembo tega načrta, in sicer v primerih, kadar sta posebno ogrožena strop in tla in preti nevarnost, da strop in tla pregorita, požar

pa bi se prenesel v zgornje in spodnje prostore oziroma nadstropje. V takem primeru je treba napad usmeriti na strop in tla, obrambo pa na višje in nižje nadstropje. Tudi v primerih, kadar so ogrožene nosilne konstrukcije, bo treba vodni curek usmeriti predvsem na te dele. Vsa vrata v prostoru, kjer gori, je treba do pričetka gašenja zapreti in jih pričeti z zunanje strani ohlajati z vodo, da bi preprečili vžig vrat in vdor ognja.

Vrata in okna sosednjih prostorov naj se odprejo na stečaj, da bi še pred pričetkom gašenja odšel dim iz prostora. Pri vstopu v prostor, kjer gori, se ne sme vrat odpirati hitro, ker bi vdor svežega zraka povzročil hitrejši razvoj požara, plamen na vratih pa bi udaril naravnost v gasilca in ga poškodoval ter onеспособil za intervencijo. Vrata se odpirajo počasi, gasilec pa vstopi za vrata oz. ob zid ter čepe odpira vrata.

Že pred vstopom v prostor je treba imeti pripravljena ustrezna gasilna sredstva, s katerimi se bo gasilo, tisti pa, ki bodo gasili mora imeti ustrezne zaščitne naprave proti dimu oziroma strupenim plinom.

Prostor je treba temeljito pregledati, ker lahko pričakujemo, da bomo našli ponesrečence ali nezavestne, ki trpijo zaradi šoka ali hudih opeklin. Nevarnost preti zaradi

(Nadaljevanje na 15. strani)

Udeleženci seminarja o varstvu pri delu se seznanjajo z uporabo gasilnega aparata.

Trend ženskih tkanin za sezono jesen / zima 1984/85

Preden bom opisala trend ženskih tkanin, sč moramo najprej pogovoriti o barvah, ki jih predvidevajo za sezono jesen/zima 84/85. Strokovnjaki Mednarodnega sekretariata za volno iz modnega studija v Parizu so dali svojo barvno karto, ki je sestavljena iz štirih skupin.

To so:

I. Barve primitivnih umetnosti

II. Barve japonskih lakastih slik

III. Barve indijskega perja

IV. Barve akvarelov Kitajske

I. V to skupino spadajo barve nevtralnno hladnih in toplih kombinacij: bež, barva kamelje dlake, hladno rjava, mahagonijevo in čokoladno rjava.

Zelo važne bodo tudi mornarsko plava, slonovo siva in seveda črna, ki je prisotna že nekaj sezon. Hladne in tople barve se med sabo lahko mešajo ali pa bodo kot efektni poudarek v kombinaciji z ostalimi barvnimi skupinami. Uporabili jih bodo za enobarvne tkanine, barve kosovno, barvane v preji in za tiskanje.

II. To je skupina lepih globokih barv, prevladujeta modra in črna. Z ene strani hladne barve (modre), z druge pa tople (rdeča, barva bakra). To niso navadne barve, temveč razkošne, zelo opazne in, če so plave za ton nižje, so posebno primerne za športno oblačenje. Skladno se dajo mešati oziroma kombinirati s skupino barv primitivne umetnosti in indijskega perja. Uporabili jih bodo tudi za tiskanje — vpliv bogastva japonskih in kitajskih brokatov.

III. Namen je, da se barve iz te skupine uporabijo samo za dodatek — efekt. Delno se lahko uporabljajo tudi v trikotaji, vendar so omejene.

IV. Ta skupina predstavlja barve bledih pastelov. Bledi pasteli, nova zimska atmosfera, dosežena z igro svežih in finih vodenih barv ali barvne kombinacije kitajske dinastije Sing.

Te barve se uporablja za enobarvne tkanine v različnih kvaletah in vezavah. (Krep tkanine, volneni sateni, česane in kosmatene tkanine).

Važno je tudi to, da so nekaj sezon bile moderne enolične, hladne in sivkaste barve, sedaj pa se moda ponovno vrača k toplim in vročim tonom barv.

Tkanine za sezono jesen zima 84/85 so razdeljene v tri glavne skupine, zamišljene tako, da odgovarjajo različnim tipom žensk, ki žele tudi s svojih oblačenjem pokazati svojo ženskost in modnost.

A) ŠPORTNA SKUPINA

B) FANTAZIJSKA SKUPINA

C) ODLOČNA SKUPINA

A) Zelo pomembna skupina v oblačenju današnjega časa. Športno se oblačimo, ko gremo na izlete v naravo, oziroma se giblamo izven hiše in poslovnih prostorov. Za to skupino se uporabljajo enobarvne tkanine, irski tvidi in šetlandi (grobejše volne).

Tipi tkanin: fine kosmatene tkanine, dvojne tkanine (dubli), kovert tkanine, kordi, delno kosmateni kordi pogosto v kombinaciji z bombažem, da se poveča odpornost proti vodi in da se dobi rustikalni videz. Po-

membni so še črtasti žameti, razni karo vzorci, ribja kost...

Obdelava: valkane, kosmatene, filcane in voododbojne tkanine. Končni izdelki: plašči, 3/4 jakne, jakne in razni drugi odvojeni oblačilni predmeti, ki se uporabljajo za športno oblačenje.

Opis: slikarstvo 60-tih let.

Barve: skupina primitivne umetnosti in cela skala jasnih, umazano belih barv iz grupe japonskih lakov.

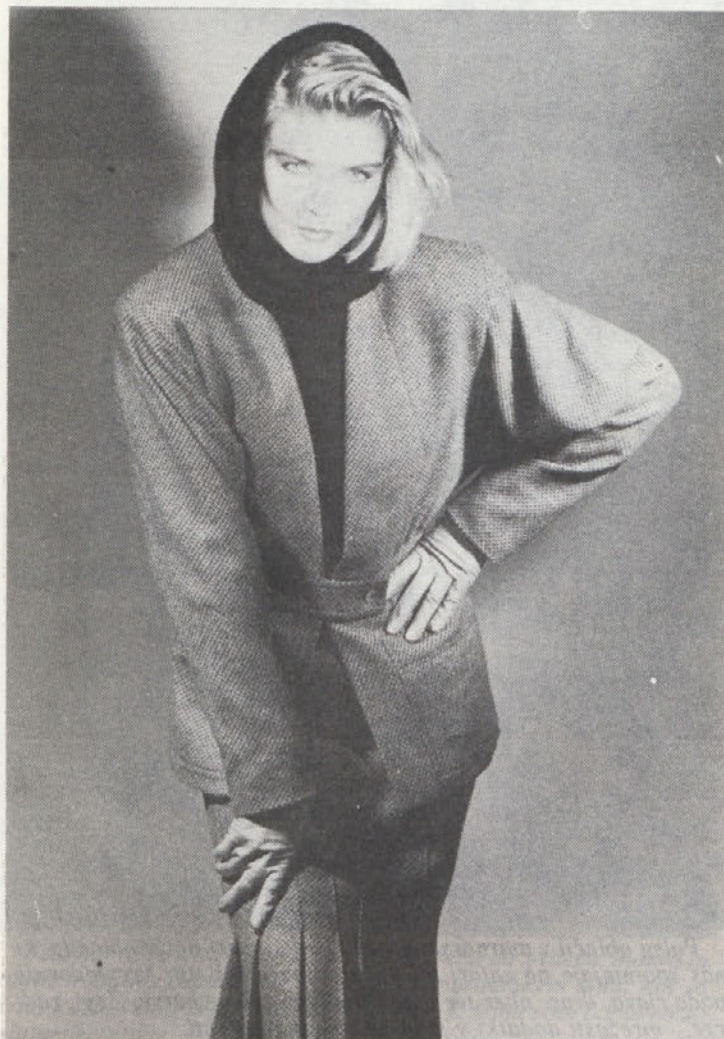
Skupina športnih tkanin se razdeli še v podskupine:

— LEŽERNA: za čas, ko se giblamo zunaj doma, v naravi, na izletih. Tkanine so rustikalne, obogatene z efekti, ki dajo videz ročnega tkanja.

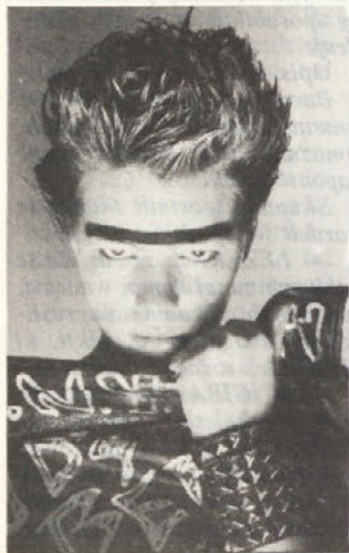
— V GIBANJU: sprehodi, vožnje s kolesom, jahanje. Te tkanine so izdelane tako, da so kombinirane z volno in bombažem in so valkane. Tkanine so sestavljene iz drobnih vzorcev, razne pepite, črte, kavoji.

— DIVJINA: tkanine od volnenega krzna (slivernit), dvojna pletenina, rustikalna pleteni-

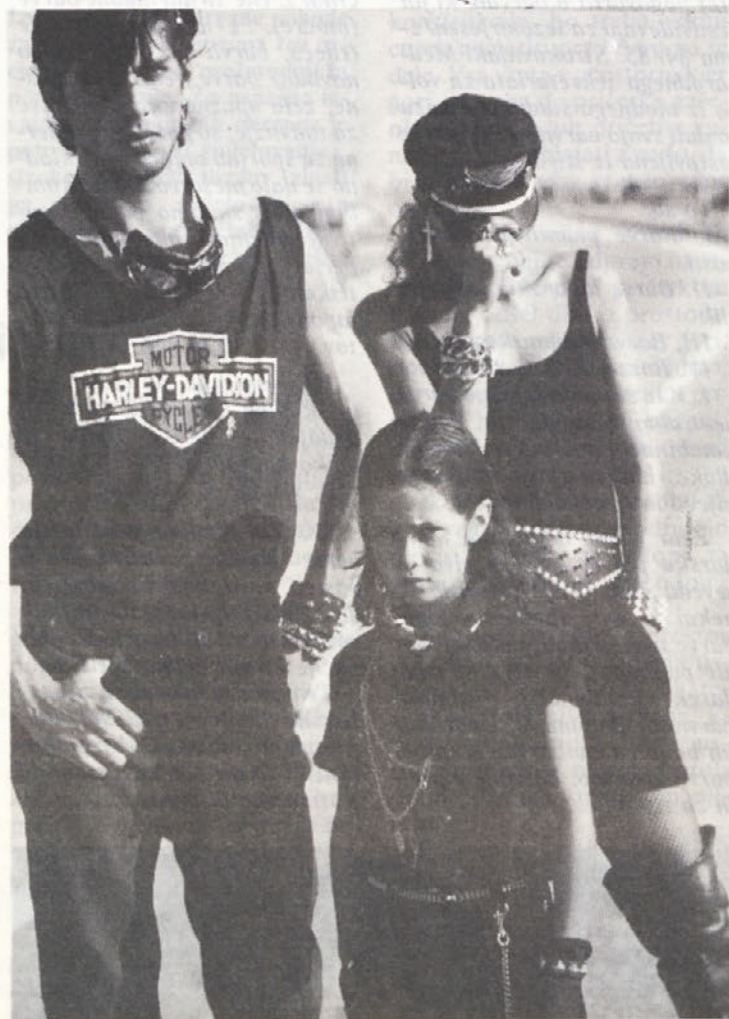
(Nadaljevanje na 14. strani)

NOVI MODNI TRENDI

Mladi so navdušeni nad črno barvo, popestrjeno s kovinskimi dodatki (tanjše in debelejšje verige oz. verižice, zapestnice, pasovi, neti, drukarji). K temu stilu sodijo majice brez rokavov, tudi tisti so metalizirani.

Poleg oblačil v mornarskem stilu bodo otroci nosili oblačila, ki nas spominjajo na safari ali pa na taborniški stil. Preyladovale bodo rjava, drap, oker ter odtenki olivno zelene barve. Žepi, zadrga, mrežasti dodatki v stilu ne smejo manjkati.

Spet se je v oblačenju uveljavil stil, ki imitira različne živalske kože, npr. kače, risa, zebre, žirafe in podobno. Prava kačja koža se uporablja na sandalih v kombinaciji z usnjem, pasovih, torbicah, kot dodatek na obleki, vendar pa ni dostopna vsakemu. Oblikovalci so pocenili modele oziroma oblačila z imitacijami, kot je tisk na tkaninah in plastiki. Takšni modeli so nam dostopnejši, pa kljub vsemu modni.

Bela barva bo osvojila poletje. Popestrena bo z rdečo, modro in rumeno barvo. Dodatki so večinoma v mornarskem stilu, kot so črte, kape, veliki žepi, ramenske epolete. K temu stilu bomo nosili platnene copate — superge in espadrile.

(Nadaljevanje z 11. strani)

na (bukle), moherji, bele tkanine v žakardnem vzorcu in rahlo kosmatene.

B) Fantazijska grupa

Po dolgem času enoličnosti in siromašnih barv se ponovno vrača potreba po bogatih večbarvnih in z efekti obogateni tkaninami. Te tkanine so predvsem za mlade in moderne ženske, ki žele z oblačenjem pokazati ženskost in neodvisnost. Linije v tej skupini so pogosto široke, japonski videz oblačenja, rade imajo tudi novi trend berette in seveda tudi plašč v vojaškem stilu, ki ga pogosto oblečejo kar preko elegantnega in enostavnega kostima ali jakne.

Modeli: udobni in ukrojeni, široka krila, skrita pod plaščem s širokim zgornjim delom, nato pa zožan v spodnjem delu.

Kroj: kimono rokavi, vendar pa tudi slepi miš rokavi. Hlače so ravne in v pasu širše obogatene z gubicami.

Polna „glokn“ krila na prekop ali ravna, pogosto z izrezom, ozka rama krila in krila z raznimi gubami.

Tkanine: česan moher, debelejša sukno, valkane (flanel), ekscentrične (velike karo kocke), grobe — rustikalne tkanine, vdeni saten. Dezeni so pogosto fine inačice raznih diagonal, pepita ali ribja kost in romboid ali tako imenovani diamant dezen.

Detalji: pasovi, patent zaponke, srebrni gumbi, zaponke, usnje in prišiti dodatki iz satena.

Barve: veliko barv je vzeti iz grupe japonskih lakov in seveda vsi naravni toni od surove do rjave.

Važen dodatek pri tej skupini so tudi razne ogrlice, zapetnice, uhani in pokrivala, kot so klobuki, kape in baretke.

C) Odločna grupa

V to skupino spadajo tkanine iz svile in plemenitih vlaken: volna iz kašmirja, alpake, moherja, angore, potem tkanine visokega leska, svilenega izgleda, mercerizirane. Te tkanine so zelo elegantne, razkošne, fine in predvsem žensvene. Linije so enake kot pri fantazijski grupi.

Dovoljene so vse dolžine, krajše ali daljše, vedno v skladu z zgornjim delom obleke.

Tkanine in dezeni: plemenite tkanine iz volne, žamet, kosmatene, mikane in česane, tvi-

di, ribja kost, kontrasti črt in tvida, prens de gal, dvojni karoji, žakardi, dvojne tkanine (dubli), za obleke: tiskani dezeni, škotski karo, boljitalijanski kot angleški, tkane in tiskane črte.

- Pletenine za ozke obleke.
- Poplin.

— Močan povratek krepa.

Dodatki isti kot pri fantazijski grupi.

Čevlji: nizki ali s peto od 3 — 4 cm.

Za zvečer: čevlji z zelo visoko peto.

Barve: so vzete iz skupine drevoja in bež nijanse iz skupine kitajskih akvarelov, ravno tako rdeča in plava iz skupine japonskih lakov. Pri vseh teh barvah ne smemo pozabiti na črno, ki je zelo važna in je sestavni del v vsaki ženski garderobi.

Izbor ene od teh treh skupin oblačenja je odvisen od same ženske in njenih aktivnosti. Ona je odločna, zaveda se svoje ženskosti in verjame v svoj izbor oblačenja.

Raznovrsnost tkanin iz vseh treh skupin naredi izbor kompleten in vedno daje poudarek osebnosti in skladu z razpoloženjem in aktivnostjo.

Osnova za uspeh vodečih italijanskih in francoskih proizvajalcev tkanin je KREATIVNOST. Mislim, da je to osnova tudi za vse ostale uspešne proizvajalce tkanin in konfekcije.

BOŽA TEKSTOR

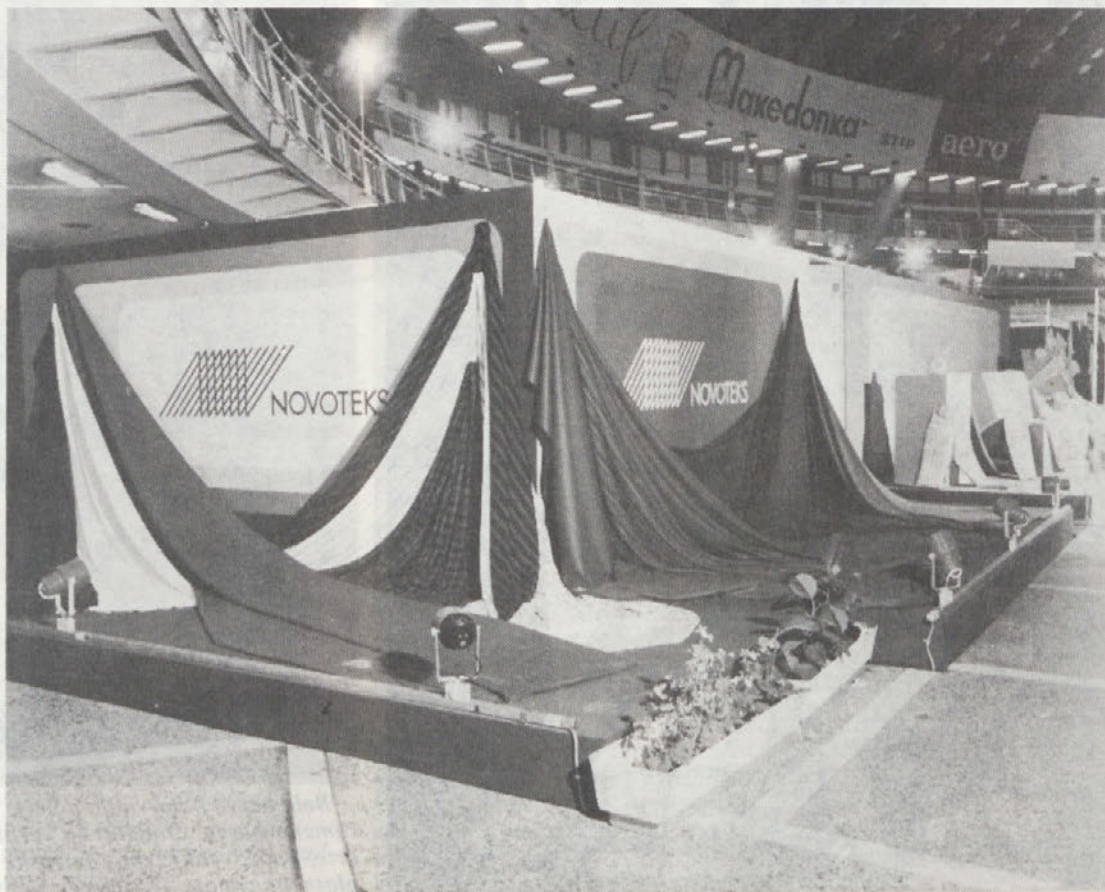
RAZSTAVNI PROSTOR METRAŽNEGA BLAGA NA SEJMU V BEOGRADU

Prav tako kot konfekarji tudi tkaninci razstavljamo svoje izdelke dvakrat letno. Spomladi razstavljamo jesensko kolekcijo za prihodnjo jesen, v jeseni pa pomladansko in letno za naslednje leto. Kolekcija pripravljamo za eno leto naprej. Vemo pa, da se moda tkanin, barv in modelov pogosto in hitro spreminja in poleg dogovorjenih barv in barvnih kombinacij zunanji modni ustvarjalci zelo radi dodajo še druge modne barve, tkanine, modele ipd. Zato je težko slediti novim modnim trendom, vendar se pri nas v NOVOTEKSU trudimo slediti. Zato se pogosto zgodi, da je vedno treba dodati še kaj novega. Na tak način lahko konkuriramo ostalim tekstilnim proizvajalcem. Da pa je tudi potrošnik seznanjen, kaj v naši DO proizvajamo, naše izdelke prikazujemo na sejnih mode in tekstila. V Beogradu smo razstavili nekaj artiklov iz zimske kolekcije. Razdeljeni so v tri skupine: ženska, moška ter ženska in moška. Vzorci so rali-

čni: pepita, drobni karo, večji karo, razne črte v različnih kombinacijah in kot kombinacije k temu še gladke tkanine v modnih barvah. Barve: bela, siva ali črna kombinacija z gladkimi tkaninami v rdeči, beli in črni barvi, črte v rjavih in kovinsko plavih odtenkih v kombinaciji z gladko v istih barvah in dva različna karo vzorca, eden v temnejši in drugi v svetlejši barvni kombinaciji.

Uporabnost teh tkanin je vsestranska, za krila, ženske obleke, kostime, plašče, hlače, suknjiče, moške obleke, bluzone. Vprašali boste, kje pa bomo te artikle dobili, ko pa vemo, da je v trgovini zelo majhna izbira? Res je, da se dela zelo obširna kolekcija z lepimi vzorci, ki pa je predvsem namenjena našim konfekarjem, manj pa trgovinski mreži in našim potrošnikom. Upajmo, da bo čas prinesel svoje, da bo delo s trgovinskimi mrežami bolj zaživelo in da bo tudi naš potrošnik imel večjo izbiro pri nakupu.

BOŽA TEKSTOR

(Nadaljevanje z 10. strani)

elektrike, plinske napeljave, peči itd. Preiskovanje prostora moramo opraviti sistematično. Navadno se ljudje, ki so bili odrezani zaradi ognja in dima, skrijejo pod posteljo, v omaro ali za kakšen drug predmet, v upanju, da se bodo rešili pred plameni in dimom. Preiskati je treba vsak prostor, tudi takega, za katerega bi menili, da se oseba vanj ne bi mogla skriti.

V notranji prostor se mora vstopiti v zmernem koraku, ne z naletom, ker bi to oviralo pri dihanju, predvsem takrat, kadar vstopamo v prostor z masko. Čim se vstopi v prostor, se mora takoj pregledati prostor za vrati, ker je bilo več primerov, da so bili nezavestni tik za vrati ali pod okni. Hodi se ob zidovih in tipa pohištvo ter druge predmete. V sklenjenem krogu in diagonalnem prečkanju pro-

stora se lahko ugotovi, če kdo leži na sredi sobe. Dokler ni ugotovljeno leglo požara, se okna zaradi prezračevanja prostora ne smejo odpreti. Čim pa se je pričelo z gašenjem, se okna v prostoru, kjer gori, odprejo, vrata sosednjih prostorov pa zaprejo. Da bi se preprečilo v prostoru morebitno eksplozijo plinov oziroma hlapov, je potrebno napraviti močno ventilacijo.

STANKO VAUPOTIČ

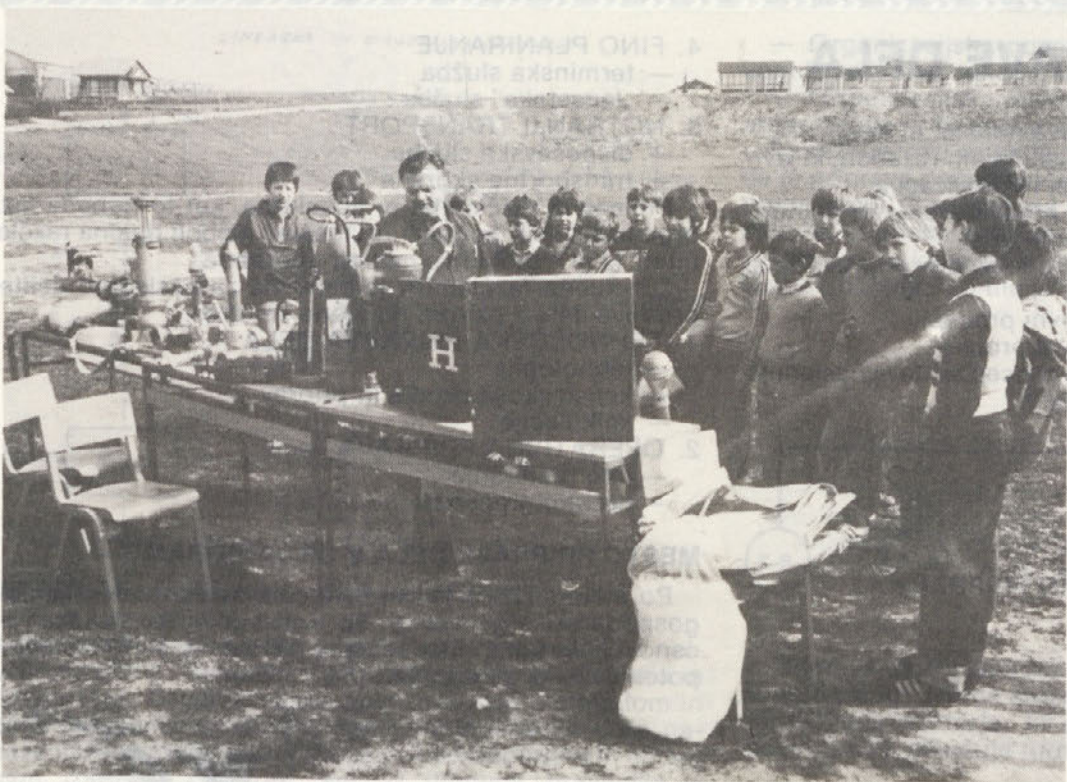
GLASNO TEKSTILNE TOVARNE NOVO MESTO

NOVOTEKS

Sodelujte v
glasilu svoje
delovne
organizacije!

Obrambni dan v osnovni šoli 12. SNOUB Bršljin. Najboljša ekipa v tekmovanju gašenja z ročnimi gasilnimi aparati je požar pogasila v petih sekundah.

Učenci budno spremljajo predavanju o namenu in uporabi ročnih gasilnih aparatov in druge gasilske opreme.

Obrambni dan v osnovni šoli 12. SNOUB Bršljin

Vodstvo osnovne šole Bršljin je v sredo, 25. aprila, letos organiziralo obrambni dan za učence od četrtega razreda naprej. Poleg številnih disciplin tekmovanja na terenu so tudi vključili tekmovanje gasilskih trojk, vse trojke iz vseh razredov so se pomerila v tekmovanju v hitrostnem gašenju z ročnimi gasilnimi aparati. Bili smo navdušeni, ko smo videli s kakšno nestrpnostjo so učenci čakali trenutek, ko bodo lahko s praktičnim gašenjem z ročnimi gasilnimi aparati pokazali znanje svojim sošolcem.

Najbolj uspešna gasilska trojka je požar pogasila v 5 sekundah. V tej trojki je bil vodja Bojan Turk, ki je izredno premišljeno in mirno pristopil h gašenju. Pred vsakim praktičnim delom pa so si ogledali razstavo gasilskega orodja in opreme industrijskega gasilskega društva NOVOTEKS, nato je sledilo kratko predavanje o namenu in uporabi gasilnih aparatov in opreme. Učenci so se zelo zanimali za gasilsko tehnično opremo, zaradi odmerjenega časa nismo uspeli, da bi vse slišali, kar jih je zanimalo. Vse to učence in gasilske pionirje bogati v prepričanju, da mora postati preprečevanje požara trajna naloga slehernega, saj to prispeva k lastni varnosti, varstvu narave in bogastva naše domovine.

STANKO VAUPOTIČ

Od naravnih katastrof do vojn...

V naši samoupravni socialistični družbi je človek, kot je to znal nešteto krat poudariti predvsem tovariš Tito, največje bogastvo. Zato s skupnimi močmi ustvarjamo takšno družbo, v kateri bo užival človeka dostojno življenje. In če smo si tako zastavili cilje, če tako razvijamo medčloveške odnose, potem je povsem naravno, da je tudi naš pogled na vodenje obrambne vojne predvsem humanističen. Borili se bomo za to, da bi zavarovali človeka, ljudi in vse tisto, kar so si ljudje s skupnimi močmi ustvarili. Tudi koncepcija splošne ljudske obrambe in družbene samozasčite je tako zastavljena, da je človek vedno v ospredju: človek je tisti, ki se bo zavestno bojeval za obvarovanje pridobitev narodnoosvobodilne vojne in socialističnega razvoja, njega ta družba nikoli in nikjer ne bo pustila samega.

Na teh osnovah gradimo tudi tisti del sistema splošne ljudske obrambe in družbene samozasčite, ki ga preprosto in enostavno imenujemo civilna zaščita. Civilna zaščita ima torej izrazito humanitaren značaj, to je organizacija, ki z opravljanjem svojih nalog varuje človekovo življenje in človekovo imetje.

Dobro organizirana civilna zaščita v veliki meri vpliva na

to, kako velike, ali bolje rečeno, majhne so posledice naravne nesreče ali posledice vojne. Iz teh razlogov posvečamo pri nas razvoju civilne zaščite, opremljanju in urejanju posameznikov in enot izredno skrb.

Pri velikih naravnih nesrečah, kot so, denimo, rušilni potesi, ali pa tudi v vojnem času zaradi vojnega dejstva nje se porušijo številne stanovanjske hiše, tovarne, javne ustanove in podobno. Nema lokrat so porušena cela naselja ali mesta, pod ruševinami pa ostane zasuti tudi veliko število ljudi. Žal za marsikoga od ponesrečencev ni več pomoči. Vsekakor pa je veliko tudi takih ponesrečencev, ki so porušenje sicer preživeli, ostali pa so zasuti pod ruševinami, pod zidovi, opeko, pohištvom. Marsikdo med njimi je tudi težko ranjen in so njegove ure, če pomoč ne bo pravočasna, štete. Takim ljudem in ponesrečencem kaže kar najhitreje pomagati.

Reševanje iz ruševin je ena najvažnejših nalog civilne zaščite, naloga, ki ne trpi ne odlašanja in ne obotavljanja. Izkušnje govore, da je ljudem, ki so ostali pod ruševinami, iz katerih se sami ne morejo rešiti, mogoče pomagati, saj ostanejo živi tri, štiri dni, včasih pa celo tudi pet ali šest dni, kar

je seveda odvisno od raznih dejavnikov. Seveda moramo priskočiti na pomoč kar najhitreje in z vsemi razpoložljivimi sredstvi in ljudmi (predvsem zaradi ranjencev, ljudi, ki so stisnjeni med stene ali druge kose ruševin in podobno), vedeti pa le velja, da utegnejo zasuti živeti še več dni, zato ne odnehajmo z iskanjem prehitro.

NEKAJ NAPOTKOV ZA REŠEVANJE

Najprej se prepričaj, ali pod ruševinami sploh so ljudje ali ne! Določi mesto (s poizvedovanjem in izvidovanjem), kjer so zasuti, po možnosti pa tudi njihov položaj.

Od ruševin odstraniti vse, ki tam nimajo opravka. Tudi reševalci se gibljejo omejeno, delo opravlja samo najnujnejše število ljudi, zavarovani pa so z določenimi zaščitnimi sredstvi.

Pripraviti je treba reševalno orodje in določiti način reševanja.

Pripraviti je treba ekipo za prvo pomoč ter, če je nujno in možno, sredstva za transport ponesrečencev.

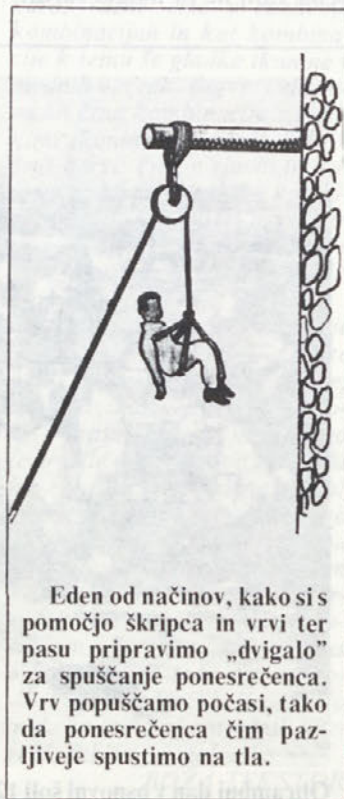
Če je mogoče, vzpostavimo z zasutim zvezo in jo vzdržujemo vse dotlej, dokler ne pridemo do njih.

Preverimo stabilnost objektov, zidov, stopnic, izključimo električno, plinsko pa tudi vodovodno napeljavo. Od-

stranimo dele, ki se med reševanjem lahko zrušijo.

Če se reševalci pomikajo po stopnicah, morajo preveriti vsako stopnico posebej, gibljejo se tik ob zidu. Na stopnicah sta naenkrat največ dva reševalca.

Če so stopnice močno poškodovane, zlezemc do ponesrečencev v nadstropjih po lestvah skozi okna ali druge odprtine.

Eden od načinov, kako si s pomočjo škripca in vrvi ter pasu pripravimo „dvigalo“ za spuščanje ponesrečencev. Vrv popuščamo počasi, tako da ponesrečenca čim pazljiveje spustimo na tla.

NALOGE PRIPRAVE DELA

Vsako delo se da izvršiti na dva načina, in sicer

1. nesistematično, na osnovi slučajnih razsodb, ki izvirajo iz trenutnih dogodkov, torej improvizacija,
2. na osnovi sistematičnega predvidevanja in planiranja, torej organizacija dela (študij dela).

Iz že omenjene definicije, katere so naloge priprave dela, izhajata dve osnovni nalogi:

1. tehnologija (pripraviti delovni proces),
2. planiranje (usmerjati delovni proces).

Pripraviti in usmerjati delovni proces zahteva naslednjo razčlembno funkcijo priprave dela:

1. TEHNOLOGIJA

- tehnologija izdelave
- tehnologija materiala
- tehnologija časa
- tehnologija transporta
- tehnologija kontrole

2. KONSTRUKCIJA ORODJA IN PRIPRAV

- konstrukcija
- tehnologija
- tehnologija izdelave
- tehnologija materiala
- tehnologija časa
- tehnologija transporta
- tehnologija kontrole

3. KALKULACIJE

- predkalkulacije
- tehnične kalkulacije

4. FINO PLANIRANJE

- termimska služba
- „lanserska“ služba

5. NOTRANJI TRANSPORT

- dispečevska služba
- transportne skupine

Prikazana razčlemba ni absolutna, kot to nobena faza organizacijskih pogojev ni, temveč najbolj tipična razčlenitev, ki je v praksi še najbolj uporabna.

Omenjena razčlenitev je osnovna za naslednjo delitev priprave dela z ozirom na njene smotre.

1. TEHNOLOŠKA PRIPRAVA DELA

- tehnologija
- konstrukcija orodja in priprav
- kalkulacije

2. OPERATIVNA PRIPRAVA

- fino planiranje
- notranji transport

MESTO PRIPRAVE DELA V ORGANIGRAMU

Po metodi REFA je priprava dela osrednje dogajanje v gospodarski organizaciji. To trditev je lahko dokazati na osnovi linearne in medsebojne odvisnosti štirih osnovnih potencialov proizvodnje.

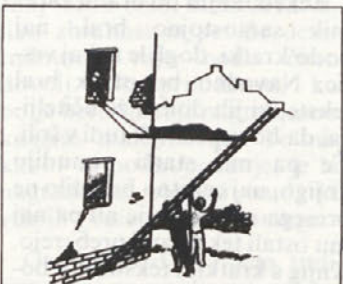

Kadar nam sesute ruševine ne dovoljujejo, da bi prišli do ponesrečenca drugače, naredimo v zid luknjo. Pri tem pa moramo paziti, da ne povzročimo še kake nove poškodbe. Odprtino naredimo nekoliko stran od mesta, kjer je ponesrečenec.

Odprtine v zidu si izdelamo s pomočjo priročnega orodja (kladivo, prebijač, kramp) ali z vrtilnim kompresorjem.

Takoj, ko pridemo do ponesrečenca, mu damo prvo pomoč.

Če je ponesrečenec stisnjen med ruševine, mu pomagamo tako, da z ročnim dvigalom (ali drugače) dvignemo kose, ki ga stiskajo, in ga pazljivo potegnemo na prosto.

Če so stopnice onesposobljene, si pri reševanju in spuščanju ponesrečenca z višjih nadstropij pomagamo tudi tako, kot kaže risba. Za to potrebujemo dovolj velike lestve, nosila in primerno dolge vrvi.

Obvestilo o denarni pomoči

Skupščina Skupnosti otroškega varstva Novo mesto je dne 5. 3. 1984 sprejela SKLEP O DOHODKOVNIH POGOJIH IN O VIŠINI DENARNE POMOČI OTROKOM V LETU 1984.

1.

Pravico do denarne pomoči ima otrok delavca v znesku:

— 1.900 din na mesec, če je dohodek družine, v kateri otrok živi oziroma v katero spada, do 4.900 din na družinskega člana mesečno,

— 1.100 din na mesec, če je dohodek družine, v kateri otrok živi oziroma v katero spada, od 4.900 do 5.600 din

Reševanje ljudi iz kletnih prostorov je odvisno od tega, kako je zgradba zrušena in kakšen je dostop do zasutih. Tako si pomagamo tudi na način, ki ga prikazujemo, vedeti pa moramo, da tak način zahteva veliko časa. Izkopljemo primeren rov, ki ga obložimo in podpremo, prebijemo nosilni zid in se približamo zasutemu.

na družinskega člana mesečno,
— 600 din na mesec, če je dohodek družine, v kateri otrok živi oziroma v katero spada, od 5.600 do 6.000 din na družinskega člana mesečno.

2.

V dohodek družine, v kateri otrok živi, se štejejo vsi dohodki in prejemki ne glede na to, iz katerih virov ali na podlagi katerih predpisov jih ima. Kot dohodek delovnih ljudi, ki z osebnim delom in z lastnimi sredstvi opravljajo gospodarsko ali negospodarsko dejavnost, se šteje dohodek, ki je podlaga za odmero davka oziroma prispevka. Dohodek iz kmetijske dejavnosti se upošteva v 13-kratnem znesku katastrskega dohodka. Če se posameznega dohodka ne da natančno ugotoviti (npr. priložnostno delo), krajevna skupnost oziroma OZD oceni višino dohodkov, ki vplivajo na ugodnejši socialni položaj družine.

3.

Otrok, ki ima pravico do denarne pomoči, je upravičen do povečane denarne pomoči v znesku:

— 600 din na mesec, če je

težje telesno ali duševno prizadet,

— 400 din na mesec, če ima enega hranilca in če njegovi mesečni dohodki ne presegajo 3.000 din (preživnina).

O upravičenosti do povečane denarne pomoči sklepa komisija za uveljavljanje pravic. Pri dodelitvi povečane denarne pomoči komisija za uveljavljanje pravic upošteva vpliv otrokove prizadetosti na socialni položaj družine oziroma razloge, zavoljo katerih je otrok, ki ima edinega hranilca, v težjem socialnem položaju.

4.

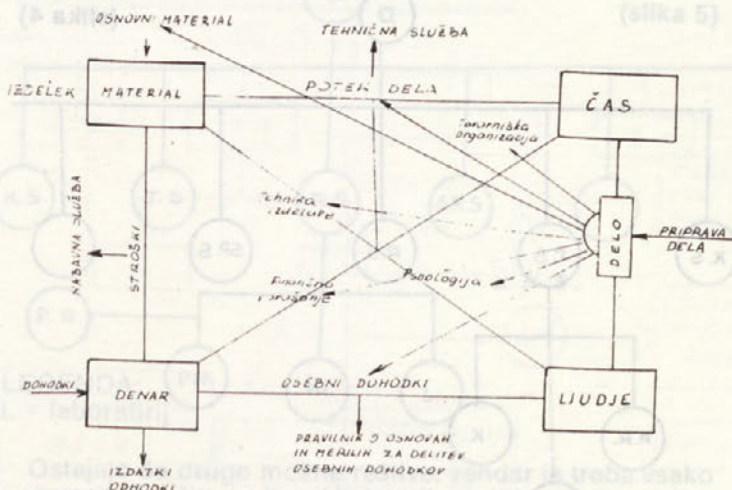
Za družinske člane se šteje občan, pri katerem otrok živi oziroma h kateremu spada, njegov zakonec oziroma oseba, ki živi z občanom v življenjski skupnosti, otroci in stari starši. Stari starši se štejejo za družinske člane, če so brez lastnih sredstev za preživljanje ali imajo lastna sredstva za preživljanje, vendar njihovi povprečni mesečni dohodki skupaj s katastrskim dohodkom ne presegajo 6.000 din. Če ima dohodek le eden od starih staršev, se delijo na oba starša. Enako velja tudi, če imata dohodek oba stara starša.

5.

Komisija za uveljavljanje pravice lahko ne glede na

(Nadaljevanje na 18. strani)

LINEARNA IN DIAGONALNA ODVISNOST

MATERIAL — DENAR — ČAS — LJUDJE

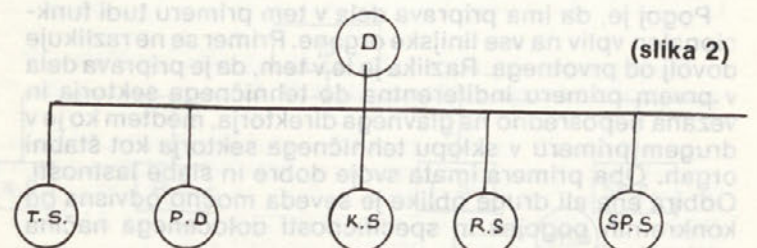
Proizvodni cikel veže te potenciale med seboj v neočljivo celoto. Shematsko prikazano je ta vez linearna in diagonalna. Organizacijska povezava med materialom in denarjem nam daje stroške, kar je domena komercialne, nabave in računovodstva. Povezava med denarjem in ljudmi nam izkazuje zaslužek, kar je domena pravilnika o razdeljevanju osebnih dohodkov.

— Organizacijska povezava med časom in človekom nam narekuje delo, kar je domena priprave dela.

— Organizacijska povezava med materialom in človekom je vsekakor tehnika izdelave in fiziologije dela.

— Organizacijska povezava med denarjem in časom je organizacija in finančna sredstva (rešena ali nerešena).

Prikazane vezi in vpliv priprave dela nanje dokazujejo, da je priprava dela resnično osrednje dogajanje v delovni organizaciji. Z ozirom na takšen pomen in vpliv priprave dela na dogodke v diktusu proizvodnje bo vsekakor zelo važno, kje in kako jo bomo vključili v organizacijo OZD. Najbolj običajni so tile primeri.

Priprava dela je linijsko vključena v organigram, in sicer v vrsto (rang). Druga možnost je, da je priprava dela organ tehničnega sektorja, ki pa je linijsko vključen v vrsto sektorjev in vključuje tudi proizvodnjo.

(Nadaljevanje s 17. strani)

določbo 1. točke tega sklepa po svobodnem preudarku dodeli denarno pomoč ali pa jo odreče, če ugotovi, da živi otrok v težjih ali ugodnejših socialnih razmerah.

6.

Komisija za uveljavljanje pravic lahko dodeli otroku, ki živi na območju občine, enkratno, večkratno ali stalno pomoč v funkcionalni obliki ali denarju. Pri presoji upravičenosti do te pomoči komisija za uveljavljanje pravic upošteva okoliščine, v katerih otrok živi.

Enkratna denarna pomoč za otroke je namenjena za nakup njegove garderobe in se dodeljuje enkrat letno v obliki vrednostnih bonov. Pomoč lahko dobi otrok, ki zaradi težkega socialnega stanja družine nima primerne garderobe.

Višina te pomoči znaša 2.500 ali 5.000 din, odvisno od ugotovljenega socialnega stanja. Pomoč se lahko dodeli na pobudo krajevne skupnosti, šole, delovne organizacije, pri kateri je zaposlen otrokov roditelj, patronažne službe in Centra za socialno delo.

7.

Denarna pomoč se izplačuje roditelju, drugi fizični ali prav-

ni osebi, ki pretežno skrbi za otroka. Za otroke, ki so vključeni v vzgojno varstvenih organizacijah in v drugih organizacijah, se denarno pomoč preusmeri za povračilo prispevka za varstvo in prehrano.

Kako pomagati otroku, ki mu je branje v veliko breme?

Šola je tako resna...

Odpor do branja srečamo že na začetku šolanja v naši ustanovi zelo pogosto. Spremlja zlasti otroke s specifičnimi učnimi težavami, ki imajo najpogosteje probleme pri branju in pisanju. Starši to le težko razumejo, zlasti če so otroku v predšolski dobi posvečali veliko časa, mu pripovedovali in brali pravljice in znali prisluhniti njegovi radovednosti.

Zahteve šole so običajno prvi kamen, ob katerega se spotakne otrok in z njim seveda starši. Pred šolo odpor otroka do neke dejavnosti ne jemlje nihče najbolj resno. Starše to sicer razjezi, a običajno le za kratek čas. Otrok se jim zdi še premajhen, da bi ga silili s tistim, česar ne mara. Ko pa gre v šolo, je naenkrat vse strašansko resno. Starši vedo, da je od uspeha v osnovni šoli odvisna otrokova nadaljnja pot, branje pa je seveda pogoj, da si bo potrebno znanje lahko pridobil. Otrok pa pomena šole še ne

8.

Sklep o dohodkovnih pogojih in o višini denarne pomoči otrokom v letu 1984 se uporablja od 1. maja 1984 dalje.

SITAR VILKO

razume tako kot starši, tudi branje ne, zlasti če ima z njim težave. Branje bi bilo zanj privlačnejše, če bi začutil njegovo koristnost.

Bolj kot razlage o pomembnosti branja za učenje, mu bo v spodbudo spoznanje, da je branje resnično koristno že sedaj, če npr. uspe prebrati reklamo na televiziji, ime trgovine, kaj se skriva v zaprti škafli ali celo navodilo za kakšno igro. Zelo bo vesel in rad bo prebral tudi kratko pismo prijateljev in sorodnikov, ki jih starši poprosijo, da mu pišejo.

O zanimanju za neko dejavnost govorimo takrat, ko človek ob njej doživlja zadovoljstvo, to pa ga spodbuja k vztrajnosti. Da ima otrok bralni interes, lahko rečemo takrat, ko sam vzame v roke knjigo z željo, da bi ob njej nekaj lepega doživel ali se kaj naučil. Če pa mu branje prinaša vedno znova neprijetne izkušnje, gotovo ne bo rad bral. Zato samo vsakodnevno silje-

nje h glasnemu branju otroku ne pomaga.

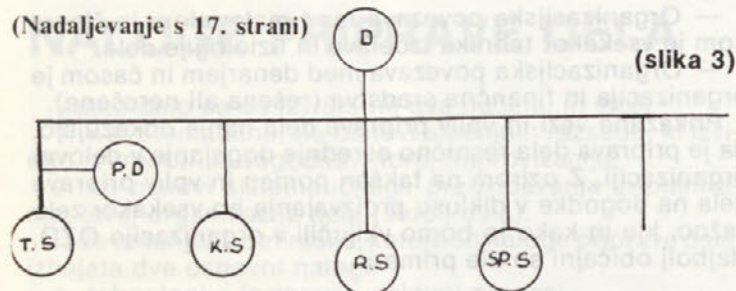
Otroka moramo pohvaliti

Prav je, da se starši z otrokom pogovorijo o njegovih težavah in mu pomagajo. S skupnimi prizadevanji otroka, staršev, učitelja in pri hujših težavah tudi strokovnjakov specializirane ustanove se bo gotovo pokazal napredek. Otroku moramo nuditi številne priložnosti, da vidi, kako napreduje, saj bo le na ta način motiviran za nadaljnje delo. To bo zanj ugodna izkušnja in v branje bo pripravljen vložiti še več truda. Kadar npr. naredi manj napak ali enako dolg tekst prej prebere, mu to povejmo in ne pozabimo ga tudi pohvaliti.

Teksti, ki jih bo bralni začetnik samostojno bral, naj bodo kratki, dogli le nekaj vrstic. Navadno bo otrok bral tekste, ki jih določi že učiteljica, da bo uspešnejši tudi v šoli. Če pa mu starši ponudijo knjigo, naj celotno besedilo ne presega nekaj vrstic ali pa naj mu ostali tekst sami preberejo. Knjig s kratkim tekstom, a bogatimi ilustracijami je na našem knjižnem trgu že precej. Neznani tekst lahko najprej preberejo starši, zlasti če ima otrok težave pri obnavljanju vsebine. Tudi o vsebini se pogovorimo in mu razložimo neznane besede.

Tako pripravljen bo otrok pri samostojnem branju veliko

(Nadaljevanje s 17. strani)

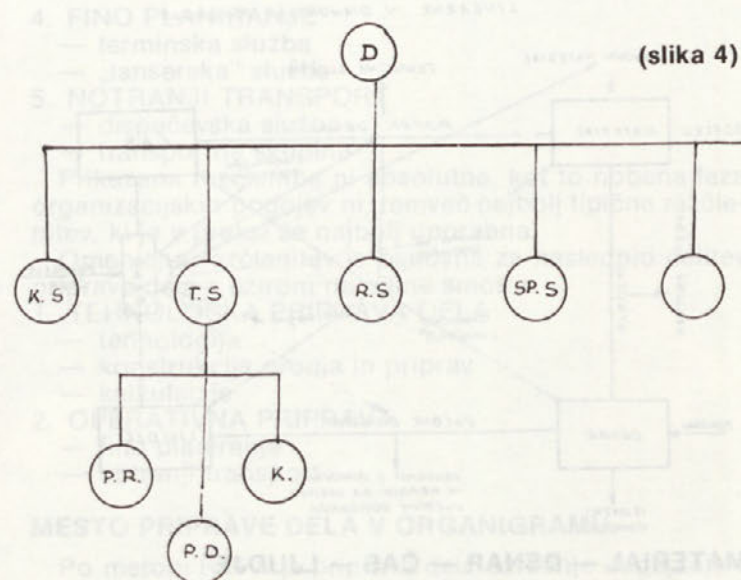

Pogoj je, da ima priprava dela v tem primeru tudi funkcionalen vpliv na vse linijske organe. Primer se ne razlikuje dovolj od prvotnega. Razlika je le v tem, da je priprava dela v prvem primeru indiferentna do tehničnega sektorja in vezana neposredno na glavnega direktorja, medtem ko je v drugem primeru v sklopu tehničnega sektorja kot štabni organ. Oba primera imata svoje dobre in slabe lastnosti. Odbira ene ali druge oblike je seveda močno odvisna od konkretnih pogojev in specifičnosti določenega načina proizvodnje.

LEGENDA:

- D = direktor
- T. S. = tehnični sektor
- P. D. = priprava dela
- K. S. = komercialni sektor
- R. S. = računovodski sektor
- SP. S. = splošni sektor

Naslednji primeri vključujejo pripravo dela, linijski organigram, vendar oboje v tehnični sektor.

LEGENDA:

- P. R. = proizvodnja
- K. = konstrukcija
- P. D. = priprava dela

Četrti primer dovoljuje pripravo dela dodeliti proizvodnji kot štabni organ s tem, da je proizvodnja linijsko vključena v tehnični sektor slika št. 5. Tudi v tem primeru ima priprava dela funkcionalen vpliv na vse linijske organe.

lažje prebral besede, ki so mu znane že od poslušanja. Lažje si bo med branjem tudi sam popravljaj napake.

Starši bodo spet dobili priložnost, da ga pohvalijo in isti tekst bo rad prebral še enkrat ali dvakrat, saj bo vsakokrat uspešnejši. Večkratno branje istih besedil pomaga otroku, da si vidno podoba besed bolj vtisne v spomin in jih ob ponovnem srečanju lažje prebere.

Za začetek ne več kot pet, deset minut

Otrokov napredek v branju nas ne sme zavesti, da bi ga silili brati še naprej, saj bo zaradi utrujenosti začel delati vedno več napak. Branje je zanj težko delo, ki zahteva veliko zbranost in pet do desetminutne vaje bodo čisto dovolj. Ob priložnosti, ko bolje bere, ga raje nagradimo s kakšno malenkostjo. To nikakor ni podkupovanje, je le nagrada za vloženi trud, ki včasih presenetljivo pomaga.

Otroka med branjem tudi čim manj popravljamo, saj ga s tem le zmedemo. V branje posežemo le takrat, če otrok napake sam ne popravi, tako da napačno prebrane besede še enkrat pazljivo prebere. Nič škode tudi ne bomo naredili, če kdaj spregledamo kakšno napako, ki za smisel stavka ni tako bistvena. Natančnejše

napotke za pomoč pri učenju bralne tehnike lahko starši dobijo pri defektologu, specialnem pedagogu pa tudi učitelji so vedno bolj usposobljeni za pomoč otrokom s težavami pri branju.

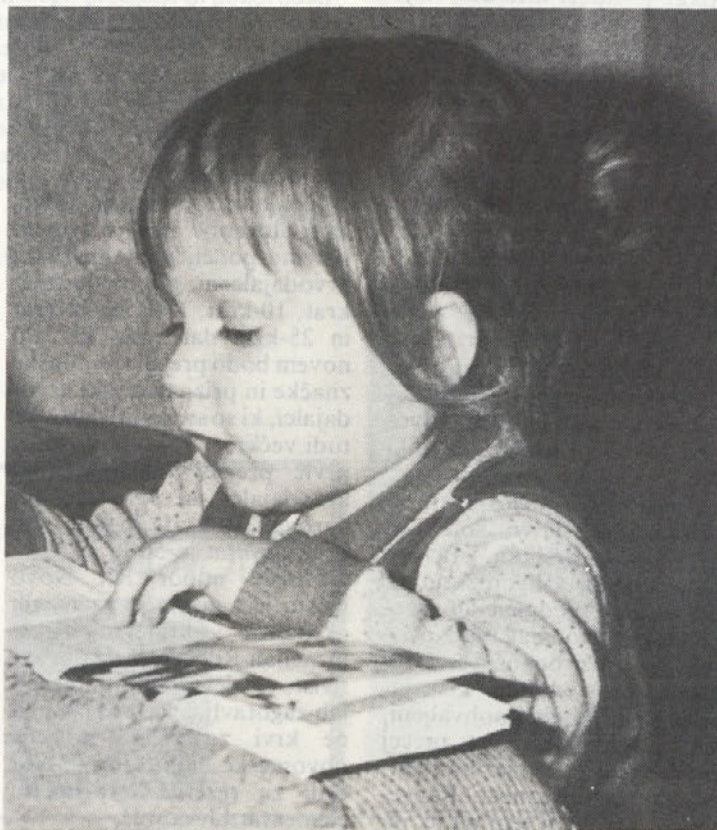
Kdaj bo otrok bral, je zelo odvisno od njegovega dnevnega ritma in navad cele družine. Starši najbolje poznajo otroka

in vedo, kdaj ga k branju najlažje pripravijo. Prav gotovo to ne bo po kakšnem prepiru, ko bi branje zanj pomenilo le kazen.

Tisto, kar bo otrok sam prebral, bo seveda le majhen delček tega, kar si želi slišati in bi rad prebral, če bi le zmožel. Zato je nujno, da starši otroku še vedno veliko berejo, morda

celo več kot pred šolo. Ob branju drugih bo v miru užival v poslušanju. S pozitivnim junaki se bo enačil, skupaj z njimi se bo veselil, premagoval sovražnike ne glede na to, ali so v človeški ali kaki drugi podobi, spoprijemal se bo s strahovi in jih na ta način tudi premagoval. Skratka, njegov čustveni svet bo bogatejši. Iz knjig bo črpal tudi znanje, ki ga bo ob primerni priložnosti lahko uporabil in bo na ta način uspešnejši na drugih področjih.

Članek iz revije
„Naša žena“
(svetovalni center Ljubljana)

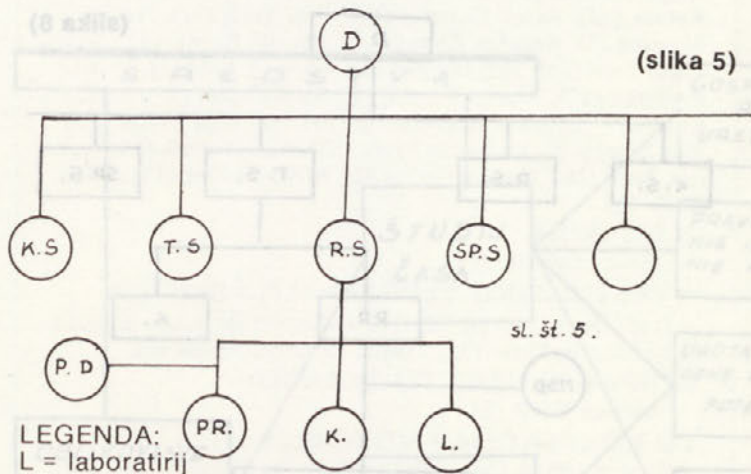
VALETA 1984

LETOVANJE OTROK DELAVCEV DO NOVOTEKS

Tudi v letošnjem letu bomo organizirali kolonijo otrok delavcev DO Novoteks.

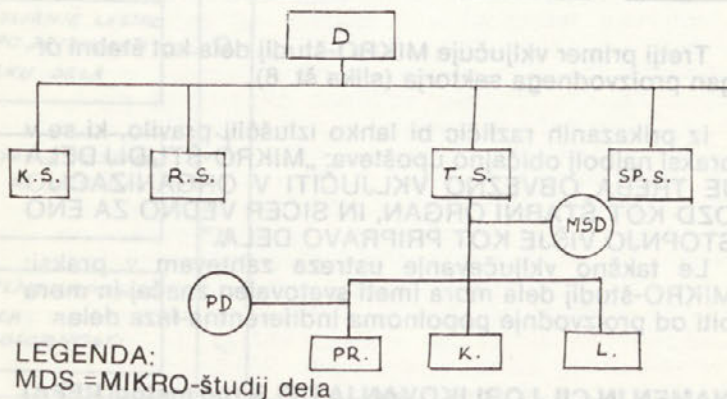
Otroci bodo bivali v šotorih v taboru na Valeti pri Portorožu od 9. 8. 1984 do 19. 8. 1984. Prijave za kolonijo bomo sprejemali do 1. 7. 1984. Prijavnice in vse ostale informacije dobite pri Mihju Leganu v splošnem sektorju.

Splošni sektor

V manjših organizacijah združenega dela je običajno faza MIKRO-študija dela vključena v pripravo dela. Vendar ima takšna organizacijska oblika svoje pomanjkljivosti. Največja pomanjkljivost je v tem, da ima priprava dela lahko svoj negativen vpliv na delo faze MIKRO-študija dela. Izkušnje so dokazale, da je priporočljivo fazo MIKRO-študija dela vključiti v organizacijo podjetja indiferentno od priprave dela kot tudi proizvodnje. Priporočljive so tele variante:

V prvem primeru je MIKRO-študij dela štabni organ tehničnega sektorja (slika št. 6).

Drugi primer vključuje MIKRO-študij dela kot štabni organ glavnega direktorja (slika št. 7).

(Nadaljevanje na 20. strani)

Ostajajo še druge možne rešitve, vendar je treba vsako posamezno rešitev odbrati in jo prilagoditi z ozirom na posamezne situacije, ki izhajajo iz različnih načinov in vrst proizvodnje (maloserijska, serijska, množična proizvodnja) ter specifičnosti proizvodnje (kovinska industrija, tekstilna industrija itd.)

MESTO MIKRO — ŠTUDIJE dela v organizaciji OZD (DO ali TOZD)

Omenili smo že, da je mikro-študij dela sestavni del študija dela in da je njegova naloga oblikovati delovne procese po fazi priprave dela.

Kurirčkova pošta tudi pri nas

V torek, 27. 3. 1984, so pionirji — kurirji iz OŠ Bršljin v spremstvu mladincev prinesli kurirčkovo torbico v Mirno peč. Pred OŠ so jo slovesno sprejeli učenci nižjih razredov. Kurirčkova torbica je pri nas prenočila. Zjutraj ob 8. uri pa so učenci višji razredov pripravili kulturni program. V torbico smo priložili naše pismo, namenjeno predsedstvu RK SZDL. Med koračnico, ki jo je zaigral naš harmonikar Primož, so torbico kurirji odnesli čez Grč vrh do Globodola, kjer so jo predali kurirjem iz Ajdovca. Prižgali so tudi svečko na partizanskem grobišču v Globodolu. Proslavi sta prisostovala tudi tov. Ivanka Mestnik, sekretarka občinske zveze PM, in tov. Alojz Ogušin, kurir iz Gubčeve brigade, ki nam je pripovedoval o dogodkih iz vojnih dni.

SONJA ŽAGAR, 7. a
OŠ Mirna peč

6. junij — dan krvodajalcev

Vsako leto v mesecu juniju praznujejo krvodajalci svoj dan. V počastitev tega praznika prirejajo krajevne organizacije Rdečega križa in aktivni v delovnih organizacijah proslave s podelitvijo priznanj za 5-krat, 10-krat, 15-krat in 20-krat darovano kri, hkrati pa analizirajo svoje uspehe ter se dogovarjajo o delu za naprej — predvsem pa kako vrste krvodajalcev pomnožiti in se približati proklamiranemu načelu, da vsak zdrav občan vsaj enkrat v življenju podari svojo kri.

Lansko leto je minilo 30 let, odkar je Rdeči križ Slovenije prevzel organizacijo prostovoljnega krvodajalstva. V Novem mestu smo organizirali izredno uspelo centralno akademijo, na kateri so aktivisti Rdečega križa s področja krvodajalstva prejeli zaslužena odličja. Med njimi je bilo tudi precej aktivistov iz naše delovne organizacije. Tudi krajevne organizacije Rdečega križa so organizirale svoje proslave s podelitvijo značk večkratnim krvodajalcem. Tudi krajevna organizacija Rdečega križa v Bršljinu je v dvorani osnovne šole priredila svojo proslavo. Obe proslavi, centralna v Domu kulture in proslava v osnovni šoli XII. SNOUB v Bršljinu, sta bili izredno dobro organizirani in obiskani. Krvodajalci in organizatorji krvodajalstva Novoteksa so z ozirom na doseženo število prostovoljnih krvodajalcev bili posebej pohvaljeni, saj zadnjih deset let precej prekoračujejo svoje vsakoletne planske obveznosti. Razveseljivo pri vsem tem pa je, da

ob starejših krvodajalcih, ki se redno udeležujejo krvodajalskih akcij, svojo kri vsako leto daruje tudi nekaj deset delavcev, ki se na novo vključujejo, svojo kri darujejo prvič, potem pa ostanejo in redno enkrat ali večkrat letno darujejo svojo kri.

Do lanskega leta je Rdeči križ Slovenije imel v svojem sistemu podeljevanje priznanj krvodajalcem, priznanja za 5-krat, 10-krat, 15-krat, 20-krat in 25-krat darovano kri. Po novem bodo prejeli spominske značke in priznanja tudi krvodajalci, ki so svojo kri darovali tudi večkrat. Tako bodo letos prvič prejeli priznanja tudi krvodajalci, ki so svojo kri darovali 30-krat, 35-krat, 40-krat, 45-krat in 50-krat.

Občinski odbor RK Novo mesto je s pomočjo marljivih aktivistov v krajevnih organizacijah Rdečega križa in aktivistov v delovnih organizacijah zagotavljal ustrezne količine krvi za redne potrebe novomeške bolnišnice kakor tudi za rezerve v primerih elementarnih nesreč.

Letošnje leto bodo centralna občinska proslava in proslave KO Rdečega križa s podeljevanjem spominskih značk in priznanj šele v jesenskem času. Do letos smo to opravili navadno na predvečer dneva krvodajalcev. Preložitev proslav narekuje zelo natrpan program aktivnosti v mesecu maju in juniju.

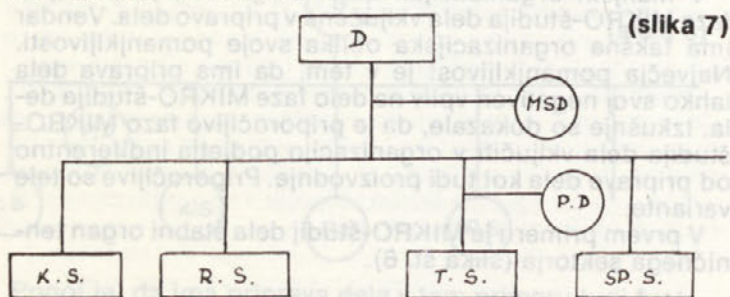
— Tako končuje v tem času republiška akcija Rdečega križa Slovenije tekmovanje mladih članov Rdečega križa in mladine za pomoč starejšim ljudem, invalidom in drugim pomoči potrebnim.

— Pričetek je mladinske delovne akcije brigade Rdečega križa v Suhi krajini.

— V drugi polovici meseca maja je občinsko prvenstvo za nudenje prve medicinske pomoči civilne zaščite in Rdečega križa.

— Novemu mestu je zaupana organizacija desetega jubilejnega republiškega tekmovanja za nudenje prve medicinske pomoči civilne zaščite in Rdečega križa, kjer se bodo med sabo pomerile zmogovalne ekipe občinskih tekmovanj. To je nadvse odgovorna naloga. Zato je tudi imenovan organizacijski odbor s številnimi komisijami, ki bo poskrbel za vse priprave in dobro počutje nekaj sto udeležencev tega tekmovanja, ki bo 16. junija v športni dvorani Marof v Novem mestu.

(Nadaljevanje z 19. strani)

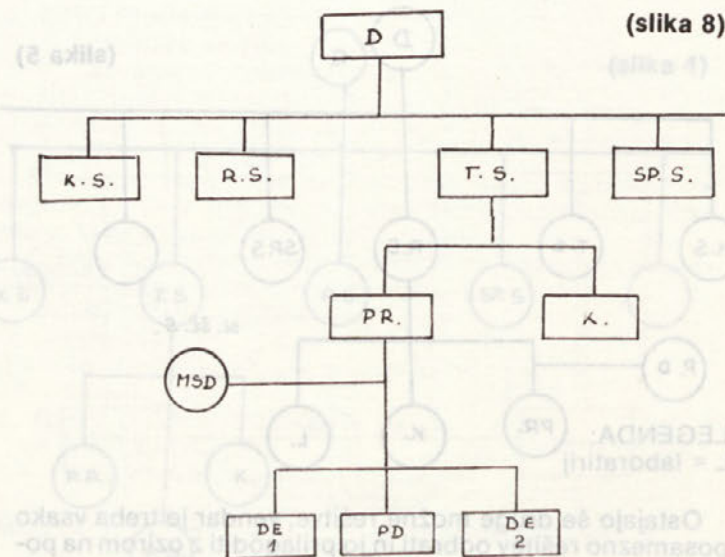
Tretji primer vključuje MIKRO-študij dela kot štabni organ proizvodnega sektorja (slika št. 8).

Iz prikazanih različic bi lahko izluščili pravilo, ki se v praksi najbolj običajno upošteva: „MIKRO-ŠTUDIJ DELA JE TREBA OBEŽNO VKLJUČITI V ORGANIZACIJO OZD KOT ŠTABNI ORGAN, IN SICER VEDNO ZA ENO STOPNJO VIŠJE KOT PRIPRAVO DELA.“

Le takšno vključevanje ustreza zahtevam v praksi: MIKRO-študij dela mora imeti svetovalen značaj in mora biti od proizvodnje popolnoma indiferentna faza dela.

NAMEN IN CILJ OBLIKOVANJA DELA (po metodi REFA)

Ta metoda je vplivnega značaja. Metoda meni, da je najprej treba delo oblikovati, izvršiti študij časa, zatem delo ovrednotiti in poučevati.

LEGENDA:
DE = delovna enota

— SMOTRI OBLIKOVANJA DELA

Iz prikazane vplivne lestvice štirih področij REFA je razvidno, da predstavlja „oblikovanje dela“ prvo fazo v celotnem izvajanju. Nesmiselno bi bilo opraviti študij časa, predno smo izvršili študij poteka dela—oblikovanje dela.

V sodobnem projektiranju novih delovnih mest in

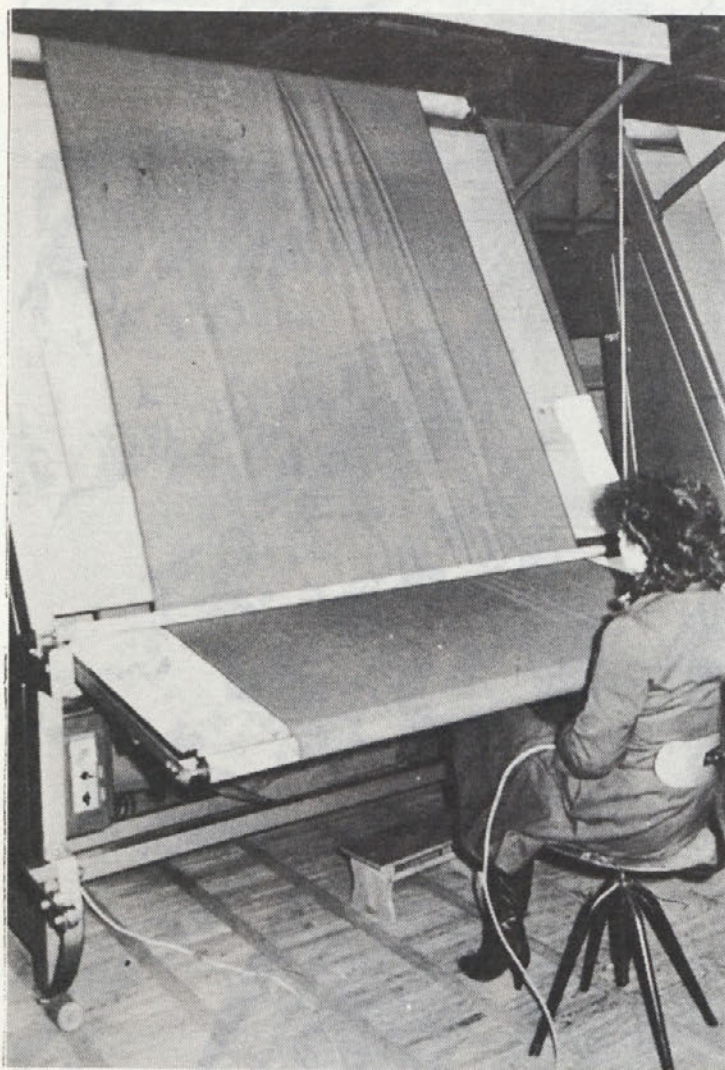
— 18. junija bo minilo 40 let, odkar je bil v Gradcu v Beli krajini obnovljen Rdeči križ Slovenije. Ta jubilej bomo obeležili predvsem delovno. V večjem številu se bomo udeležili republiške proslave z odprtjem muzeja, ki bo na dan ustanovitve v Gradcu. Po teh vseh nalogah so dopusti in tako nam ne preostane drugega, kot da jeseni podelimo priznanja in spominske značke večkratnim krvodajalcem na proslavah v krajevnih organizacijah Rdečega križa in se udeležimo skupne krvodajalske akcije s krvodajalci Mariborske tekstilne tovarne na transfuzijskem oddelku mariborske bolnišnice. Srečanja v Mariboru se zelo veselimo.

Dosti delovnih obveznosti na humanitarnem področju je pred nami. Prepričan sem, da bomo na področju krvodajalstva tudi letos kot vsa leta doslej izkazali svojo humanost in solidarnost ter se polnoštevilno udeleževali krvodajalskih akcij ter tako v največji možni meri izpolnili svojo dolžnost. Zavedamo se, da s svojo krvjo rešujemo življenja, da je krvodajalstvo najvišja oblika solidarnostne pomoči, saj darujemo del sebe za hitrejšo okrevanje bolnikov, pogosto rešujemo življenja ljudi.

Vabimo vse zaposlene delavce, ki se do danes še niso vključili v vrste krvodajalcev,

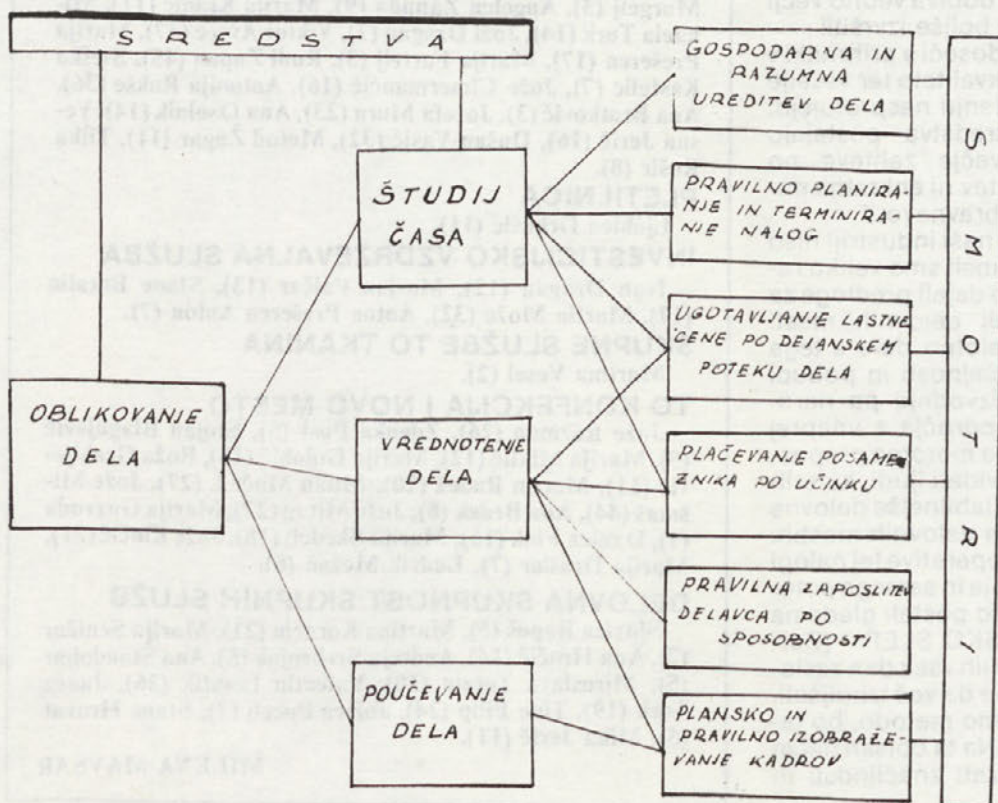
da postanejo krvodajalci. Odločite se in rešujte s svojo krvjo življenja. Danes ste zdravi in srečni, kaj pa jutri? Mogoče boste že jutri potrebovali pomoč in kri. Vabimo vas na odvzem krvi. Transfuzijski oddelk novomeške bolnišnice sprejema prostovoljne krvodajalce vsak torek in četrtek od 7. ure zjutraj. Pred odvzemom boste deležni zdravniškega pregleda in pozornosti zdravstvenega osebja. Vi boste srečni in ponosni, ker boste pomagali s svojo krvjo človeku. Ljudje, katerim bo vaša kri pomagala hitreje okrevati ali celo ohraniti življenje, vam bodo neizmerno hvaležni.

De Ka

GLASLO TEKSTILNE TOVARNE NOVO MESTO
NOVOTEKS

Sodelujte v glasilu svoje delovne organizacije!

postopkov ter urejevanju že obstoječih dobiva vedno večji poudarek načelo: Vsako delo se da še boljše izvršiti!

Bolje izvrševati pomeni zaželjeni cilj doseči s prihranki v času, materialu, energiji, itd., povečati kvaliteto ter veselje do dela. Veliko vzrokov je, ki temu hošenju nasprotujejo. Tehnološki postopki in osnovna sredstva postajajo nesodobni, prav tako so čedalje večje zahteve po kakovostnejših materialih. Boljša izvršitev ni enkratna naloga, ki pa je rešljiva le z metodično obravnavo.

Napačno bi bilo trditi, da se vodilni v naši industriji niso borili in upoštevali imenovanih načel. Imeli smo veliko racionalizatorjev, ki so na lastno incijativo dajali predloge za izboljšanje tehnoloških postopkov ali delovnih mest. Vseeno pa lahko trdimo, da je bilo celotno delo s tega področja več ali manj prepuščeno slučajnosti in pobudi posameznikov. Zahteve sodobne proizvodnje pa narekujejo sistematično poseganje v to področje z vnaprej osvojeno metodiko. Oblikovanje dela ne moremo prepustiti stihiji, temveč moramo v OZD predvideti ljudi, katerih naloga bo metodično najti boljše in rentabilnejše delovne postopke na najbolj optimalno urejenih delovnih mestih. Neposredni in posredni vodilni ljudje iz operative tej nalogi niso kos. Obilica dela in področja vodenja in samega poteka dela jim to ne dopušča. Poleg tega so postali glede na vsakodnevno isto okolje „INDUSTRIJSKO SLEPI“ (Betriebsblindheit). Za delovne postopke, ki jih vsak dan zasledujejo, menijo, da so najboljši in se jih ne da več izboljšati. Indiferenten človek, oborožen z določeno metodo, bo takšno nalogo vsekakor reševal drugače. Na ta opisan način sem hotela v kratkem (opisati) prikazati značilnosti in širino področja študija dela.

AKTIV R K
NOVOTEKS

HVALA ZA ŽIVLJENJE
TEBI, KI SI DAL
KRI IZ ŽIL
DEL SEBE SAMEGA.

V PRVEM TRIMESEČJU SO DAROVALI KRI

PREDILNICA NOVO MESTO

Anton Lukše (doslej že 33-krat), Martin Saje (5), Djuro Rajak (9), Fanika Pezelj (14), Zvonko Jelič (5), Brane Mitag (36), Marjeta Klemenčič (21), Vinko Hribar (22), Franc Franko (26), Martin Dravec (7), Vida Šenica (29), Jožica Florjančič (26), Jože Kruh (27), Emilija Zupančič (12), Angela Lindič (11).

PRIPRAVA

Andjelka Kukavica (1), Franc Sluga (26), Franc Iljaž (37), Anica Matoh (1), Stane Krivec (7), Marija Udovč (22), Marija Dvornik (12), Marija Dobovičnik (13), Bojan Florjančič (42), Milena Čučnik (16), Marija Udovč (1), Rajko Petan (30), Vlado Škodnik (2), Karolina Božič (27), Rudi Andruščič (18), Brane Sekula, Slavica Hrovat (20), Anica Župevec (49), Janina Tomažin (2), Matjaž Klemenčič (6).

TKALNICA

Franci Gorenc (1), Drago Vaupotič (20), Jože Erelah (20), Janez Rudman (10), Slavka Cujnik (15), Franc Drobne (2), Anica Kocjan (21), Franc Božič (12), Martin Mežnar (10), Franc Krakar (27), Nevenka Korasa (3), Alojzija Rapuš (31), Ivanka Šmale (26), Ivan Radoš (53), Miran Mlekuž (52), Anica Ban (23), Janja Krhač (24), Miran Mlekuž (53).

OPELEMENITILNICA

Slavko Bogolin (40), Miha Irt (16), Ljuba Avguštin (30), Marija Judež (3), Draga Kajtazovič (46), Martin Kozjan (42), Marija Pavlin (20), Marija Slak (19), Majda Rajer (5), Alojz Matko (9), Anica Željko (16), Milena Saje (2), Zdenka Kotnik (22), Janez Rozman (12), Ana Kralj (32), Nevenka Murgelj (3), Angelca Zamida (9), Marija Kranjc (11), Mihaela Turk (14), Joži Dragan (2), Viktor Avsec (37), Marija Prešeren (17), Marija Fartelj (3), Rudi Zupan (45), Štefka Kastelic (7), Jože Cimermančič (16), Antonija Rukše (36), Ana Bratkovič (3), Jožefa Murn (23), Ana Osolnik (14), Vesna Jerič (16), Dušan Vasič (32), Metod Žagar (11), Tilka Košir (8).

PLETILNICA

Ljubica Drkušić (11).

INVESTICIJSKO VZDRŽEVALNA SLUŽBA

Ivan Dragan (12), Marjan Palčar (13), Stane Butalin (17), Martin Može (32), Anton Prešeren Anton (7).

SKUPNE SLUŽBE TO TKANINA

Martina Vesel (2).

TO KONFEKCIJA I NOVO MESTO

Jože Rozman (26), Zdenka Pust (5), Stojan Blagojevič (3), Marija Miklič (12), Marija Golobič (16), Boža Grabljevič (11), Martin Radež (20), Milan Močnik (27), Jože Mišmaš (44), Ana Bedek (8), Jože Mitag (27), Marija Gazvoda (1), Danica Fink (16), Marija Škedelj (18), Jože Kinčič (31), Marija Drašler (7), Ludvik Mežan (6).

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

Slavica Rapuš (5), Martina Koračin (21), Marija Seničar (2), Ana Hrnčič (14), Andreja Srebrnjak (5), Ana Štaudohar (5), Miroslava Terzin (10), Valentin Levstik (26), Janez Turk (19), Tine Filip (24), Jožica Pucelj (7), Stane Hrovat (5), Miha Jerič (11).

MILENA MAVSAR

KADROVSKE NOVICE

V času od 7. 2. 1984 do 30. 4. 1984 so se v naši delovni organizaciji zaposlili naslednji delavci:

TOZD TKANINA v DE PREDILNICA

Grmovšek Jože, Kobe Jože, Mustafić Adnan, Zulić Sakib, Barbo Marjanca, Ninić Milena, Ilnikar Elka, Živkovič Dušanka.

DE PRIPRAVA

Kralj Martin, Bradač Alojz, Šebuk Nikola, Žabkar Igor, Papež Darko, Derganc Alojz, Misir Ivanka, Petrič Irena, Kek Darja, Draganić Vida, Likavec Saša, Lešnjak Igor.

DE TKALNICA

Boltes Igor, Dragišić Nenad, Duraković Šefika, Sučević Mirica, Mihajlović Radmila, Rajak Ljiljana, Duraković Mirsada, Jotanović Zora, Stanojević Jasmina, Radovan Boris.

OPLEMENITILNICA

Bašelj Franc, Lužar Jože, Kuč Vojislav, Taraniš Ruždija.

IVS

Kovačič Jože, Rifelj Danijel, Držaj Miran, Brulc Slavko, Gantar Leopold, Košmrlj Bojan, Gorše Slavko, Korasa Marjan.

SS TOZD Tkanina

Bečirević Rasim

DSSS

Željko Ksenija, Stegnar Jurij, Plantan Samo, Črne Zvonko, Končina Jože.

TOZD KONFEKCIJA

Štubljar Anica

TOZD TRGOVINA

Piletič Marija, Vračun Anica, Sikirica Vladimira.

V istem obdobju so našo delovno organizacijo zapustili naslednji delavci:

TOZD TKANINA DE PREDILNICA

Rajak Džuro, Klemenčič Jože, Lakovnik Irena, Grošič

Mehmed, Mikan Marijan, Učman Jožefa, Saje Mirko, Kaštrum Mojca.

DE PRIPRAVA

Krivić Stanislav, Leljak Justina, Babić Nada, Debevc Ivan, Špan Jože, Derajić Mirjana.

DE TKALNICA

Hočevnar Jelka, Duraković Šefika, Gavrić Dušanka.

OPLEMENITILNICA

Lavrič Vera, Mihalić Anica, Grabrijan Darja, Zupančič Fani.

IVS

Amf Branko

TOZD KONFEKCIJA

Medle Mihaela, Matko Fani, Jakše Zdenka, Hudoklin Alojzija, Randželović Grozdana, Hočevnar Jaruška, Bartolj Franc.

TOZD TRGOVINA

Milošev Mira, Srdarević Anka.

DSSS

Berlan Betka, Jalovec Jožica, Retelj Marija, Levak Martin, Petrič Irena, Stanković Antun, Rozman Ana, Kodrič Boris, Drgan Martin.

Na služenje vojaškega roka sta odšla Rudman Janez in Kralj Martin.

Prerazporejeni so bili naslednji delavci:

Milotić Milena in Bozovičar Marija iz tkalnice v šivalnico, Vezmar Ankica iz oplemenitilnice v SS TOZD Tkanina, Makše Stane iz tkalnice v šivalnico, Sluga Anica iz SS TOZD Tkanina v barvarno, Švirt Kristina iz priprave v konfekcijo, Majerle Jože in Kump Mira iz konfekcije v DSSS — teh. razv. sektor (kooperacija), Stipič Milena iz konfekcije v razvoj izdelkov, Pucelj Jožica iz AOP v razvoj izdelkov, Dobrinič Josip iz konfekcije v DSSS — teh. razv. sekt. (kooperacija), Čeh Damjana iz razvoja izdelkov v AOP in Šutar Jožica iz izvoza v finančno rač. sektor.

V pokoj je odšla naša vedno vesela in izredno pridna Jaruška

Tovarišica Hočevnarjeva je bila rojena 25. 5. 1924 v mestu Shalice na Češkem. Spoznala se je z našim rojakom Hočevnarjem in si z njim ustvarila družino. Z možem je prišla v Novo mesto in se 6. 10. 1970 zaposlila v Novoteksu, kjer je delal tudi njen zakonski tovariš.

Podatek o zaposlitvi pove, da je bila med prvimi delavci v novoustanovljenem obratu konfekcije. V štirinajstih letih obstoja konfekcije je šla skupaj z nami skozi vse slabo in dobro. V vseh situacijah pa je bila vesela, nikoli črnogleda in veskozi zelo zelo prizadevna. Delo je moralo biti opravljeno, pa čeprav ponoči ali v zelo hudi vročini. Jaruška ni nikoli rekla: „Ne morem, imam doma delo,“ kajti njena eksistenca je bila odvisna od uspešnosti kolektiva, v katerem je bila zaposlena.

Vsa leta je delala na delovnem mestu odpreme gotovih izdelkov v skladišče.

Naša Jaruška nam bo ostala v najboljšem spominu kot človek, ki ni bil nikoli slabe volje, vedno je bila pripravljena za vljuden pogovor, ki je vseboval veliko hudomušnih misli. S humorjem, ki ga je imela vedno na zalogi, je spodbujala sebe in sodelavce v najhujših časih. Če je bilo potrebno, je delala tudi 48 ur skupaj kar pomeni dva dneva in dve noči, in vedno je s

smehom spodbujala vse okoli sebe.

Je ena redkih delavk, ki v štirinajstih letih ni bila nikoli na bolniški. Če je že bila kdaj bolna, je vzela dan ali dva dopusta, se odpočila in pozdravila ter zopet nadaljevala z delom.

Tudi zadnji dan, ko je delala, nas je presenetila. Za vse delavce TOZD Konfekcije I je pripravila zakusko. Prav gotovo jo je k temu dejanju vodila znana češka gostoljubnost.

Njeni trije otroci in vnuki so lahko ponosni na svojo mamo in staro mamo, mi njeni sodelavci pa smo veseli, da je delala med nami.

Tov. Jaruški od srca želimo, da srečno, veselo, zdravo in pridno kot do sedaj doma uživa svoj zaslužen pokoj skupaj s svojimi najdražjimi!

Sodelavci iz TOZD Konfekcija I Novoteks

GLASILO TEKSTILNE TOVARNE NOVO MESTO
NOVOTEKS

Sodelujte v glasilu svoje delovne organizacije!

ZAHVALA

Ob smrti mojega očeta se iskreno zahvaljujem OO sindikata TOZD Konfekcija I in sodelavcem za podarjene vence, cvetje, izrečena sozljiva in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Šircelj Milka

Vsi na kolo za zdravo telo

Komisija za rekreacijo in šport organizira rekreacijsko kolesarjenje vsako sredo. Zbirališče kolesarjev je pred delovno organizacijo Novoteks na zgornjem parkirnem prostoru ob 15.30 uri. Smer bo določena ob vsakem zboru kolesarjev. Kdor želi kolesariti tudi druge dneve, organizira kolesarsko društvo Novo mesto vožnje ob torkih in četrkih ob 15.30 uri. Zbirališče je na ploščadi pred tovarno zdravil Krka. V primeru dežja odpade.

Komisija za rekreacijo in šport DO Novoteks

Založba Gospodarskega vestnika vam predstavlja

Nekaj knjig zanimive vsebine!

dr. Stane Možina: DELI POSLOVNEGA DELAVCA, 1981.	480 din
mag. Boris Snoj: EMBALAŽA. Sestavina politik izdelkov in komuniciranja v marketingu,	1981. 880 din
ing. Radivoje Bošnjakovič: REDUKCIJA BUKE, 1981.	1.320 din
dr. Janez Nemeč: GOSPODARSKA PRODAJNA POGODBA DOMA IN V ZUNANJI TRGOVINI, 1981.	520 din
dr. Veljko Rus, dr. Lojze Sočan, dr. Stane Možina: JAPONSKA OD POSNEMANJA DO IZVIRNOSTI, 1982.	550 din
dr. Anton Hauc: PROJEKTI V ORGANIZACIJAH ZDRUŽENEGA DELA, 1982.	975 din
dr. Fedor Rocco: TEORIJA IN PRAKSA RAZISKOVANJA MARKETINGA, 1982.	1.760 din
dr. Anton Trstenjak: TEMELJI EKONOMSKE PSIHOLOGIJE 1983.	890 din
Janez Zeni: RAZVID DEL IN NALOG TER DELITEV SREDSTEV ZA OSEBNE DOHODKE, 1983.	960 din
dr. Hrvoje Babič, dr. Janez Šinkovec: RAZŠIRJENA REPRODUKCIJA IN MINULO DELO. Zakon s komentarjem, 1983.	600 din
mag. Ivan Žužek: DISCIPLINSKA ODGOVORNOST, 1983.	750 din
dr. Filip Lipovec: ANALIZA IN PLANIRANJE POSLOVANJA, 1983.	1.320 din
dr. Janez Novak: LETNI DOPUST, 1983.	840 din
dr. Ana Kraker — Starman: HIGIENSKI MINIMUM (sedma izdaja) 1983.	430 din
dr. Tone Strojnik: PRAVICA DO PROSTEGA ČASA, 1984.	700 din
Naročilo sprejema: ČGP DELO TOZD GOSPODARSKI VESTNIK	

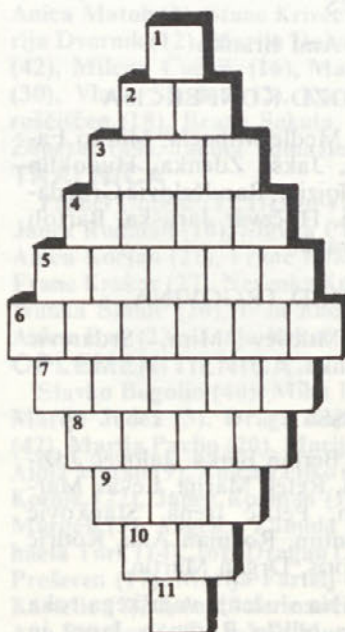
GOSPODARSKA ZALOŽBA

Titova 35

61000 Ljubljana

Na telefonski številki (061) 315-366, int. 21-18 ali 319-380, pa lahko dobite
vsā dodatna pojasnila.

Vreteno

6. — v športu največji dosežek v kaki panogi

7. — manjši hišni pes, vitke postave, z dolgo dlako,

8. — rumeno rjava barva, ki jo pridobivajo iz gline s primesjo železovega oksida,

9. — pregovor,

10. — latinska in romanska predpona v zloženkah, ki izraža poudarjanje ali ponavljanje,

11. — mednarodna kratica za stran neba (vzhod).

Če ste v aprilski številki našega glasila pravilno rešili vreteno ste dobili:

1. A, 2. MA, 3. MAJ, 4. JAMA, 5. MAJAR, 6. MARJAŠ, 7. JAMAR, 8. JAMA, 9. AJA, 10. AA, 11. A

Pri reševanju vretena vam želi uredniški odbor obilo prijetnega razvedrila.

1. — znak za kemijsko prvino,

2. — kratica mednarodne humanitarne organizacije,

3. — doba v kateri se morajo opraviti delovne, odpovedne, plačilne ali druge obveznosti,

4. — pralni žamet — navadno rebričast,

5. — okras

SLIKA Z NASLOVNE STRANI

Standardni barvni diagram po valovnih dolžinah.

V naslednji številki bomo začeli s serijo strokovnih člankov informativnega značaja z naslovno temo:
Vse o tekstilnih vlaknih in barvanju.

GLASILO TEKSTILNE TOVARNE NOVO MESTO
NOVOTEKS

NOVOTEKS je glasilo tekstilne tovarne Novo mesto. Izhaja vsako zadnjo sredo v mesecu v nakladi 2000 izvodov. Glasilo ureja izdajateljski svet: Hinko Šintler (predsednik), Brane Frankovič (glavni in odgovorni urednik), Jana Jovič, Mojca Peroci, Katica Zuanovič, Brane Drganc, Alojz Štrbenc, Bojan Luzar, Jože Starešinič in Rudi Vlašič. Uredništvo: NOVOTEKS, Novo mesto, Foersterjeva 10 — Časopisni stavek, filmi in prelom: DITC Novo mesto, TOZD GRAFIKA; tisk TOZD Tiskarna Novo mesto.